

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΔ'

Συνδρομή ἑτησίᾳ Ἐν Ἑλλάδι φρ 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἰνὶ ἑτησίᾳ. — Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Ἀγίουρου.

26 Δεκεμβρίου 1882

Ἡ ΧΗΝΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Α'

— Μαθιέ! αἶ Μαθιέ! θ' ἀκούσης λοιπόν; Ἄν δὲν ἐπιστρέψω μετὰ δύο ὥρας, νὰ τῆς δώσης ἄλλου ἐξ βώλους καὶ νὰ τὴν κάμης νὰ καταπιῇ λίγου κάρθουνο μὲ νερό.

— Ναῖστικε ἀρεντικὸ... ἔγνοιά σας, χωρὶς ἄλλο.

Ὁ δίδων τὰς τελευταίας προσταγὰς τοῦ πρὸς τὸν ὑπηρετὴν τοῦ ἤτο ὁ κύρ Λουκάς, συμβολαιογράφος ἐν μικρᾷ κωμοπόλει τῆς ἐπαρχίας Μ... Εἶχεν ἀνέλθει ἐπὶ τῆς ἀμάξης τοῦ μεταβαίνων ὅπως συντάξῃ τὴν διαθήκην τοῦ γέρο-Βεσσα, εὐπόρου ἀγρότου τῶν πέριξ, ὅστις εὗρισκετο εἰς τὰ ἔσχατα.

Ὁ μέλλον νὰ καταπιῇ διὰ χειρῶν τοῦ Μαθιῦ τὸ παράδοξον μίγμα τῶν βώλων καὶ τοῦ ἀνθρακος ἤτο... ἡ χῆν, ἣν ὁ κύρ Λουκάς εἶχεν ἀγοράσει ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νοεμβρίου καὶ ἦν ἔστρεψε καὶ ἐπάχυνε μετὰ τρυφερᾶς φροντίδος, ὅπως εὐωχῆθῃ δι' αὐτῆς τὰ Χριστούγεννα. Ἦτο ἀπορασισμένη πλέον ἡ διασκέδασις καὶ εἶχον ἤδη προσκληθῆ διὰ τὴν εὐωχίαν οἱ ἐξοχώτεροι γαστρομάργοι ἐκ τῶν φίλων, ὁ κύρ Ρουσσὸς δικολάβος καὶ ὁ κύρ Μανιὸς συμβολαιογράφος εἰς γειτονικὴν πόλιν. Ὅθ' ἐδοκίμαζον τὰ κοκκαλάκιά της, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν κυρίων αὐτῶν, πίναντες τὸν καλλίτερον οἶνον τῆς ἐπαρχίας.

Ὁ κύρ Λουκάς εἶχε σῶμα μακρὸν καὶ παράξενον, μεγάλην γενειάδα κῦλακωμένην ὑπὸ φαιῶν τινῶν τριχῶν, πρόσωπον ἐπιμηκες ἔχον τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα τοῦ ὀπτοῦ πλίνθου. Δὲν εἶχε τὸν συνήθη τύπον τοῦ συμβολαιογράφου, τοῦ ξηροῦ, τοῦ μεθοδικοῦ, τοῦ ἐπιστήμου, τοῦ κλασσικοῦ. Αὐτὸς ἀπειναντίας ἤτο φίλος τῆς ἀπολαύσεως, εὐκοινωνητος, ἀδόλεσχος ὡς μεσημβρινός, τρώγων καλὰ καὶ πίνων καλλίτερα, γεμάτος ὑγίαν ἥτις ἐξεχειλίζε εἰς χονδρὰν εὐθυμίαν, εἰς γέλωτας ἤχηροὺς καὶ εἰς ἀστεϊσμοὺς πνευματώδεις. Ὁ Μαθιὸς, ὁ ὑπηρετῆς τοῦ, ἤτο νέος ἀνὴρ, τριακοντούτης περίπου τὴν ἡλικίαν, ἥσυχος, ἀπαθῆς, μὲ πρόσωπον ὑπαχρον καὶ ἀγένειον, εἰς ὃ ἔλαμπον δύο πονηροὶ ὀφθαλμοί.

Ἦτο περιεργὸς ἡ προσέγγισις τῶν δύο τῶσον ἀνομοίων ἐκείνων ἀτόμων, τοῦ ἐνὸς ὀργανικοῦ ἔνεκα τῆς αἱματώδους κράσεώς του καὶ τοῦ ἐτέρου ἡρέμου καὶ γαληνίου. Ὁ κύρ Λουκάς, ὅστις ἐ-

νησμενίζετο ἐνίοτε εἰς ἀστεϊότητα, διασκέδαζε συχνὰ μὲ τὸν Μαθιὸν ἡρέσκετο, λόγου χάριν, νὰ τῷ κεντᾷ τὰς κνήμας διὰ κλωνίου ἀκανθηροῦ, νὰ τῷ ῥίπτῃ χαμαὶ τὸν πῖλον, ἢ ὅτε διήρχοντο πλησίον ρεύματός τινος νὰ τῷ λέγῃ νὰ πέσῃ μέσα διὰ νὰ συνάξῃ τὰ ψάρια. Καὶ ὁ Μαθιὸς τότε μὲ τὸ σύνθηρος φλέγμα καὶ μὲ τὴν ἀφέλειαν χωρικοῦ ὑπηρετοῦ ἀπήντα:

— Ναῖστικε!... δὲν εἶμαι τόσον ζωντόβολο. Σὰν ἀγαπᾶτε νὰ πιᾶσθε τὰ ψάρια, γιατί δὲν πέφτετε καὶ σεῖς μέσα ἔς τὸ νερό;

Καὶ ὁ κύρ Λουκάς ἐξεκαρδίζετο γελῶν. Ἦτο ἐξ ἄλλου ἀγαθώτατος ἄνθρωπος, λίαν ἀγαπητὸς παρὰ τοῖς χωρικοῖς, ὧν ἔτυπε φιλικῶς τὴν κοιλιὰν διὰ τῆς παλάμης ἐν ταῖς στιγμαῖς τῆς εὐδιαθεσίας καὶ ἔροιπτεν ἔξω τῆς θύρας ἐν στιγμῇ ἐξάψεως.

Εἶχε λοιπὸν ἀγοράσει τὴν χῆνα ὁ κύρ Λουκάς καὶ τὴν εἶχεν ἐπονομάσει κυρὰ-Γιαννούλα... τὴν ἐπάχυνε δὲ μετὰ μερίμνης φιλοστόργου. Τὸ ταλαίπωρον ζῶον ἔξῃ καθειργμένον, ἀπομεινωμένον ἐντὸς τῆς στενῆς αὐλῆς, μὴ ἔχουσα τὴν ἀδελφὴν νὰ τρέχῃ ἔξω καὶ ὑποκειμένη εἰς δίκαιαν ἐπὶ μακρὸν μελετηθεῖσαν παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου ἐντὸς δύο συγγραμμάτων περὶ πτηνοτροφίας, ἅτινα ἐπίτηδες ἔγραψε νὰ τῷ πέμψωσιν ἐκ τῆς πρωτεύουσας. Ἡ τροφή τῆς κυρὰ-Γιαννούλας συνίστατο εἰς βώλους ἀλεύρου τὴν ἡνάγκαζον νὰ καταπίνῃ ἀλληλοδιαδόχως ἐξ τοιοῦτους καὶ μετὰ ταῦτα μερικά λεπτὰ τρίμματα ἀνθρακος πρὸς διευκόλυνσιν τῆς πέψεως. Ἡ τοιαύτη ἐγχειρίσις ἐπαναλαμβάνετο πεντάκις τῆς ἡμέρας. Τὰ συγγράμματα διώριζον μόνον τέσσαρα τοιαῦτα γεύματα, ἀλλ' ὁ συμβολαιογράφος ἐβιάζετο ἤθελε νὰ ἔχῃ τὰ Χριστούγεννα μίαν τόσον παχύνειαν χῆνα, ὅτε τὰ θαυμασθῇ ὅλος ὁ κόσμος καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσιζε νὰ τὴν ταγίλουρ καὶ πέμπτην φορὰν.

Αὐτοὺς τοὺς περιφήμους βώλους κατεσκευάζεν ὁ ἴδιος ὁ κύρ Λουκάς. Δὲν ἤθελε νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς κανένα τὴν φροντίδα ταύτην καὶ εἶχε διακηρύξει ὑψηλοφώνως ὅτι «οἱ ὑπηρεταὶ σὲ τέτοιαις δουλειαῖς εἶνε ζῶα καὶ δὲν κάμνουν τίποτες τῆς προκοπῆς». Ἄμα τοὺς κατεσκευάζε, τοὺς ἔθετεν ἐντὸς πινακίου μετὰ προσοχῆς καὶ, ἀκολουθοῦμενος ὑπὸ τοῦ Μαθιῦ, κατήρχετο εἰς τὴν αὐλήν.

Δὲν ἤτο εὐκόλον πρᾶγμα τὸ νὰ ἐξαναγκάσωσι

την κυρά-Γιαννούλιν να δεχθῆ τὸ βεδιασμένον ἐκείνο γεῦμα, ὅπερ κατὰ τὰ φαινόμενα λίαν μετρίως ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὴν δεξιάν της. Μόλις ἔδλεπε καταφθάνοντας τοὺς δύο δημίους της, ἔτρεχε τρομασμένη, ἐκτείνουσα τὰς δύο της πτέρυγας καὶ ἐκπέμπουσα ἀπὸ τοῦ κιτρινοῦ βράμφοῦ της βραγχνάς κλαγγάς. Ὁ Μαθιὸς τὴν συνειλάμβανε μὲ τὰς πλατεῖαις καὶ τυλώδεις χειράς του, τὴν ἐσφιγγε, τῇ προσεκόλλα τὰς πτέρυγας εἰς τὸ σῶμα καὶ τὴν ἐκαθβαλίκευεν ὡς νὰ ἦτο ἄλογον. Θὰ τὸν ἐξελάμβανε κανεὶς διὰ τὸν Ἀλέξανδρον δαμάζοντα τὸν Βουκέρυλλον. Ὁ κύρ Λουκᾶς τότε ἐπλησίασε καὶ ἔκυπτε πρὸ αὐτῆς ἀρπάζων αὐτὴν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν. Ἡ κυρά-Γιαννούλα ἠμύνετο ἀνδρείως, στρέφουσα τὸν λαιμόν καὶ προσπαθοῦσα νὰ δῖψῃ χαμαὶ τὸν ἀναθάτην της. Μίαν φορὰν μάστιγα ἐδάγκασε μετὰ λύσσης τὴν κνήμην τοῦ συμβολαιογράφου, ὅστις ἐκράυγασεν «*Α!* τὴν ἀναθεματισμένην!» καὶ ἔστρεψε τὸν θυμόν του κατὰ τοῦ Μαθιοῦ, λέγων αὐτῷ «ὅτι ἦτο ἐξ αἰτίας του, ὅτι τὴν ἐκράτει κακὰ, καὶ ὅτι ἐφαίνετο ὅτι νὰ ἐφοβεῖτο».

— Τί λέτε, ἀφεντικὸ; ἀπήντησεν ὁ Μαθιὸς, ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι μού φαίνεται πῶς ἡ ἀφεντιά σας μάλιστα φοβᾶσθε.

— Σιώπα, ἀνάθεμά σε, κουτέ. Σοῦ ἀξίζε νὰ σὲ κάμω νὰ καταπιῆς ἐσὺ τοὺς βώλους.

Ὅταν ὁ συμβολαιογράφος τῇ συνειλάμβανε τὸν λαιμόν διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, ὁ Μαθιὸς τῇ ἤνοιγε τὸ βράμφορ καὶ ὁ κύρ Λουκᾶς τὴν ἐτάγιζε μὲ τὴν δεξιάν χεῖρα. Οἱ βῶλοι ἐθυβίζοντο ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον καὶ διὰ βιαίας προσπαθείας τοῦ λάρυγγος ἡ χλὴν μισοπνιγμένη τοὺς κατεβίβαζεν εἰς τὸν στόμαχον. Μετὰ τὴν κατάποσιν καὶ τοῦ ἔκτου βώλου, ὁ κύρ Λουκᾶς τὴν ἐπότιζε νερόν καὶ τῇ ἔδιδε καὶ ὀλίγα τρίμματα ἄνθρακος.

— Διὰ τοιαύτης διαίτης θρεπτικῆς καὶ ἀκριβεστατῆς ἡ κυρά-Γιαννούλα ἐγένετο ταχέως ἡ ὠραιοτέρα χλὴν τῶν περιχάρων ἦτο παχεῖα, εὐσάρκος, στρογγύλη, ὡς νὰ ἦτο ἐξογκωμένη τὸ τεταμένον δέγμα της ἐφαίνετο ἕτοιμον νὰ ἐκσπάσῃ. Ἐπρεπε νὰ τὴν ἴδντε περιπατοῦσαν μὲ τὸν λαιμόν προτεταμένον, μὲ τὸν ὀφθαλμόν στρογγύλον καὶ ἠλίθιον, φέρουσαν κοιλίαν ὀγκῶδη, ὡς γαστέρα γυναικῶς ἐγκύου, στηριζομένην ἐπὶ τῶν βραγχῶν ποδῶν της, ταράσσουσαν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰς τεραχρότους πτέρυγας της, μὲ τὸ βράμφορ της ἔχον χεῶμα πορτοκαλλίου, μὲ τὸν λευκὸν λαιμόν της καὶ τὴν κεφαλὴν της κεκομμωμένην ὑπὸ καλύμματος ἐκ μικρῶν φαιοχρόων πτίλων. Ὁ κύρ Λουκᾶς ἐπῆρετο καὶ ἀνὰ πᾶσαν σιγμὴν καταλείπων τὸ γραφεῖόν του μετέβαινε νὰ τὴν θαυμάσῃ.

— Τί ὠραῖον πουλί!... ἔλεγε, τρίβων τὰς χεῖρας μὲ τὸ σύνθηες αὐτοῦ κίνημα. Ἐντὸς ὀλίγου, φιλενάδα μου, δὲν θὰ στέκεσαι πλέον αὐτοῦ νὰ περιπατῆς ἡσυχα. Θὰ εἶσαι ἐντὸς μεγάλης πα-

ροφίδος, καλὰ ψημένη μὲ κάστανα εἰς τὴν μάμαρ σου.

Ἡτραπτον δὲ τότε οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐκ γαστριμαργίας, ἐξέλα πλαταγῶν τὴν γλώσσαν, εἶτα, μετὰ ἐπιθεώρησιν ὀλίγων λεπτῶν, ἐπανήρξατο εἰς τὸ ἔργον του.

Πλὴν μόλις προσήρξατο πελάτης τις, καὶ εὐθύς τὸν παρέσυρε πρὸς τὸν ὀρνιθῶνα.

— Αἶ, λοιπόν! γέρο-Μιχάλη; αἶ; τί λές;

— Μπα, μπα, Θεέ μου! καὶ τ' εἶν' τοῦτο; ἔλεγε ὁ χωρικός· μὰ ὅταν ἐξακολούθησῃ ἔτσι θὰ γενῆ χονδρῆ, μὲ συχώρεσι, ὅσα γουροῦνι.

— Αἶ, θὰ εἶνε ἀρκετὰ στρογγύλη;

Καὶ ὅτε τὸ πτηνὸν δὲν ἐκινεῖτο, ὁ κύρ Λουκᾶς τὸ ὤθει ἐλαφρῶς διὰ τοῦ ποδός, ὅπως τὸ ἀναγκάσῃ νὰ κινήσῃ.

— Ἐμπρὸς λοιπόν, κορίτσι μου, δαίξου ἀπὸ δλαιο ταῖς μεριάς.

— Ὁ. μὰ εἶνε λαμπρὴ χλὴν! Τί της δίνεις γιὰ νὰ παχύνη τόσον;

— Ἄ, θέλεις νὰ τὸ μάθης, γέρο κατεργάρη, αἶ; εἶνε ἓνα μυστικὸ ὀδικό μου ὅσα σοῦ τὸ πῶ κατόπιν.

Ὅταν δὲν ἤρχοντο πελάται, ὁ κύρ Λουκᾶς, ὅστις ἐκεντᾶτο ἀείποτε ζωηρῶς ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν κυρά-Γιαννούλιν καὶ νὰ διμιλῆ περὶ αὐτῆς, ἔφρανε εἰς τὸν ὀρνιθῶνα τὸν πρῶτόν του γραφεῖα, κύριον Θεόδωρον, μικρόν, μελαγχροῖνόν, μὲ ἦλος μειλίχιον καὶ συνεσταλμένον, φέροντα κασκέτον ἐκ χονδρῶ ὑφάσματος, ῥεδιγκόταν μαύρην τετραμμένην, (ἦτο ἡ ἴδια ῥεδιγκότα, ἣν ἔφρανε ὁ κύρ Λουκᾶς ὅτε ἔκαμε τὰς ἐπισκέψεις τὴν ἐποχὴν τῶν γάμων του) καὶ πέδιλα.

— Ὁ. ὦ. μὰ τὸν Θεόν, ὅταν νὰ μοῦ φαίνεται πῶς ἀπὸ τὰ χθές ἐπάχυνε περισσώτερον ἢ στοιχηματίζω ὅτι ζυγίζε μιστὸ ὀκτὼ περισσώτερον! Τί λέγεις, κύριε Θεόδωρε;

— Δὲν πιστεύω ὅτι ἀπὸ χθές, ἀπάντα ὁ γραφεὺς μὲ προσπνῆς ὕψος, ἀλλ' ἀπὸ δεκαπέντε ἡμερῶν βεβαίως ἔκαμεν ἐκπληκτικὰς προσόδους.

— Ὅθ εἴπτε καὶ σεὶς στὸ τραπέζι, κύριε Θεόδωρε! θὰ ἔλθετε τὰ Χριστούγεννα νὰ ἴγλυψτε τὰ κοκκαλάκια τῆς κοπέλλας μας.

— Ὁ, σὰς εὐχαριστῶ, σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε.

— Ναί, ναί· εἴμεθα σύμφωνοι.

Συχνάκις καὶ οἱ μέλλοντες δαιτυμόνες ἐκ τῶν περιχώρων προσήρχοντο νὰ ἐπισκεθῶσι τὴν κυρά-Γιαννούλιν, ὁ κύρ Μανιὸς, ὁ συμβολαιογράφος, εὐσάρκος, βραχὺς καὶ κοκκινοπρόσωπος, μὲ ἀμματουάλια μεγάλα ὡς ὕαλους παραθύρων, καὶ ὁ κύρ Ροῦσσοσ ὁ δικολάβος, μικρὸς, ἰσχνὸς καὶ ῥικνός.

— Τί κοιλιά! τί πλευρά! μὰ αὐτὴ εἶνε περίφημη, ἀνέκραξεν ὁ κύρ Μανιὸς, οὐ οἱ ὀφθαλμοὶ ἔλαμπον ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τῆς μελλούσης εὐωχίας.

Καὶ ἔτρεχε βαρέως ἐξόπισθεν τῆς χληνὸς διὰ νὰ συλλάβῃ καὶ βυθίσῃ τὰ βραχέα δάκτυλά του ἐντὸς τοῦ λίπους της.

— Γιὰ ἰδέ, γιὰ κύττα ἐδῶ, Ροῦσσο.

Ὁ κύρ Ροῦσσοσ ἐθεώρει μὲ ὀφθαλμοῦς ἀπλήστους, προτείνων τὴν δεξιάν σιαγόνα του, ὡσεὶ προέκειτο νὰ δῆξῃ μὲ τοὺς αἰχμηροὺς ὀδόντας του τὴν ὠραῖαν ἐκείνην καὶ παχεῖαν σάρκα, ἣν ἤρθενα, παραμερίζων τὰ πτερά.

— Αἶ κουμπάροι; ἐπανειλάμβανεν ὁ κύρ Λουκᾶς, δὲν εἶνε θαυμασία, αἶ;

Καὶ οἱ τοεῖς δ' ἐγέλων μακαρίως ἐνώπιον τοῦ ἀξιολόγου ἐκείνου πτηνοῦ, ὅπερ ἐξήνεκτε τὴν ὀρεξίαν των καὶ ἐγαργάλιζε τὸν στόμαχόν των.

B'

Τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ κύρ Λουκᾶς μετέβη νὰ συντάξῃ τὴν διαθήκην τοῦ μπάρμπα-Βεσσᾶ, ἐπανηλθε πολὺ κακοδιάθετος καθ' ὄλον τὸν δρόμον ἐξηπλωμένος ἐντὸς τῆς ἀμάξης του ἐρρέμβιζεν ἡ φαντασία του ἐπλανᾶτο τῆδε κάκειτε· ἐτέπετο τὴν εἰρητὴν τῶν Χριστουγέννων, ἀνεζητεῖ τίνι τρόπῳ νὰ τελειοποιήσῃ τὰ σχέδιά του, ἐμελέτα πλῆθος σχεδίων γαστρονομικῶν, καὶ ἐφαντάζετο γεῦμα πλούσιον μὲ πάμπολλα ἐδέσματα, κἀτι τι σαρδαναπάλειον, ἐξ ἐκείνων, ἃτινα καταλείπουσιν ἐποχὴν ἀξιοσημείωτον εἰς τὸν βίον ἀνθρώπου τινός. Ὁ σύρων τὸ ἀμάξιον ἵππος, ἐπωφελοῦμενος τῆς βθεῖας τοῦ κυρίου του ῥέυθης, δὲν ἐβιάζετο, ἀνῆρχετο τὰς ἀνωφερσίας βραδύτατα, σταματῶν καὶ δοκιμάζων δρόμα τινὰ χόρτου καὶ ἄγων τὴν ἀμαξάν εἰς ὁδοὺς τριβολῶδεις καὶ ἀδιαβάτους. Διὸ ὅτε ὁ κύρ Λουκᾶς ἀφίκετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μπάρμπα-Βεσσᾶ, ὁ γέρον εἶχεν ἐκπνεύσει χωρὶς νὰ διαθήσῃ τὰ ὑπάρχοντά του. Ἦτο χαμένος δρόμος διὰ τὸν συμβολαιογράφον καὶ τὰ δικαιώματά του ἐπίσης χαμένα, καὶ τοῦτο ἐνέβαλε τὸν κύρ Λουκᾶν εἰς τόσον κακὴν διάθεσιν.

Ὅτε ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του, τῇ βοήθειᾳ τοῦ Μαθιοῦ, ἐτάγισε τὴν κυρά-Γιαννούλιν. Τὰ πάντα ἔγειναν ἐν τάξει, πλὴν μεθ' ἡμῶν ὦραν ὁ Μαθιὸς ἐδραμεν ὅλος τεταραγμένος εἰς τὸ γραφεῖον.

— Ἀφεντικὸ, τρεχάτε γρήγορα, γρήγορα! Ἡ κυρά-Γιαννούλα μοῦ φαίνεται πῶς στέκει ἄχημα· πέφτει κατὰ γῆς καὶ τὰ μάτια της ἐγούρλωσαν!..

Ὁ κύρ Λουκᾶς ἀνεσκήρισε τόσον βιαίως, ὥστε ἔχυσε τὸ μελανοδοχεῖον ἐπὶ ἐκπονήσεώς τινος, ἣν συνέταττεν. Αὐτοστιγμὴν εὐρέθη εἰς τὴν αὐλήν, ὅπου εὖρος τὴν κυρά-Γιαννούλιν ἐξηπλωμένην ἐπὶ τοῦ ἐνδὸς πλευροῦ.

— Ἐφόρησε λοιπόν! ἐσὺ τὰ φταῖς ζωὸν, ἀνέκραξε πρὸς τὸν Μαθιόν· γιατί δὲν μὲ εἰδοποιήσες πρωτῆτερα;

— Αἶ, ὀρίστε τώρα! ἐγὼ τὰ φταίω! Μὰ ἦμποροῦσα νὰ σὰς εἰδοποιήσω πρὶν ἔδῶ τίποτε; Ἐγὼ

τάχατες τῆς δίνω τέτοια τροφή γιὰ νὰ τὴν κάμω νὰ σκᾶσῃ;

— Σιώπα, ἢ ἀλλῶως σὲ πετῶ ἀπὸ τὴν πόρτα. Καὶ ὁ κύρ Λουκᾶς ἐρώνναζε πάσῃ δυνάμει, παρέχων διέξοδον εἰς τὴν κοχλάζουσαν ἐντὸς αὐτοῦ ὀργήν.

Ἡ κυρά-Γιαννούλα ἐν τούτοις δὲν ἦτο νεκρά· ἐφαίνετο ὅμως λίαν ἀσθενῆς, φουσῶσα ὡς κῆτος ἐξοκειλαν, ταράττουσα τοὺς πόδας, τύπτουσα τὸν ἀέρα μὲ τὴν μίαν πτέρυγα καὶ ἀνοίγουσα ὑπερμέτρως τὸ βράμφορ. Ὁ κύρ Λουκᾶς ἦτο σαστιμένος, καὶ μὴ εἰξεύρων τί νὰ κάμῃ, ἐφόρτωνε μὲ ὑβρεῖς τὸν Μαθιόν καὶ τοὺς λοιποὺς ὑπερέτας· δὲν ἦσαν καλοὶ διὰ τίποτε· δὲν ἠμποροῦσε πλέον νὰ λείψῃ δύο ὠρας! Ἦτο δὲ καὶ τὸ σφάλμα τοῦ μπάρμπα-Βεσσᾶ καὶ τῆς δικβολοπαρμένης διαθήκης του.

— Νὰ πάω νὰ φέρω τὸν κύρ Χαιρέτη τὸν γιαιτρόν; ἠρώτησε δειλῶς ὁ Μαθιὸς.

— Δὲν θέλω τέτοιους κουτεντέδες.

Ὁ κύρ Λουκᾶς εἶχε πάθος ἐναντίον τοῦ ἱατροῦ, διότι πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν ἔλθων οὗτος ὅπως ἐπισκεφθῆ τὴν πάσχουσαν φοβῶδα του, τῇ ἔδωκεν ἀφέψημα φιλόρας μετὰ ἐλαίου· ἀλλὰ τὸ ζῶον πῶν μετὰ δυσκολίας τὸ φάρμακον, ἦμυσε μέρος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὑπενδύτου τοῦ κύρ Λουκᾶ, ὅστις ἐκράτει τοὺς μυκτῆρας τῆς πασχούσης. Εἶχε χάσει λοιπόν ἓνα ὑπενδύτην, διότι ἄμα ἐτόλμησε νὰ τὸν φορέσῃ ἕκτοτε, ὁ συμβολαιογράφος ἀνέθιδεν ὀλόκληρος ὁσπῆν φοβεράν ὡς ἐσβεσμένη λυχνία· ὅθεν ἠναγκάσθη νὰ τὸν δωρήσῃ τὴν ἐπαύριον εἰς τὸν πρῶτόν του γραφεῖα.

— Δὲν θέλω τὸν Χαιρέτη, ἐπανειλάμβανεν. Σύρε κράξτε τὸν Θωμᾶν νὰ ἔλθῃ νὰ τοῦ εἰπῶ.

Ὁ μικρὸς Θωμᾶς ἦτο τὸ ἀργύριον τοῦ γραφείου, μικρὸς μάγας δωδεκαῆτης, ὑπόξανθος, ὑπαώχρος, ἔχων τὴν μορφήν κατεστιγμένην ὑπὸ ἐρυθρῶν κηλίδων, μὲ μύτην πεπιεσμένην, μὲ ὄμματα χονδρά, κυανᾶ ὡς νεαροῦ μόσχου.

— Τρέξε ἀμέσως νὰ πῆς τοῦ μπάρμπα-Νικόλα νὰ ἔλθῃ ἐδῶ ἀμέσως. Ἀκουῖς; τῷ ἐκραξεν ὁ κύρ Λουκᾶς.

Τὸ παιδίον ἐθεώρει ἐκλαμβόν, ἠλίθιον, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ, ζαλισμένον ἀπὸ τὰς τεταραγμένας χειρονομίας τοῦ κύρ Λουκᾶ καὶ ἀπὸ τοὺς λόγους του, οὓς εἶχε προφέρει τόσον ταχέως, ὥστε ἐμπερδεύοντο.

— Καὶ λοιπόν δὲν ἀκουῖς, βλάκα; Τρέξε νὰ καλέσης τὸν μπάρμπα-Νικόλα· πέ τοῦ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ. Αὐτὸς ἀνέθερεψε πολλὰ πουλιά καὶ ἔμπορεῖ νὰ μᾶς φανῆ χρήσιμος. Ἐσκουμπίσου, λοιπόν καὶ μὴ στέκῃς νὰ χαζέψῃς στοὺς δρόμους.

Ὁ μικρὸς Θωμᾶς ἀπῆλθε δρομιαίως.

Ἡ χλὴν ἐξηκολούθει νὰ φουσχῶ δδυνηρῶς κεκλιμένη ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς.

— Θὰ εἶνε καμμία δυσπεψία, ἔλεγε ὁ κύρ Λουκᾶς.

— Για να σάς 'πώ, απήντα ο Μαθιός, τί λέτε; να της δώσουμε να πιη 'λίγο από το γιατρικό που επήρατε και σεις, τας προάλλαις που είσατε τόσον άρρωστος. 'που δέν ήμπορούσατε να σταθήτε όλη νύκτα. Θυμάστε; τήν ήμέρα που εφάγετε τας πολλὰς πέρδικαις με τὰ λάχανα...

— Μελισσόνερον; ναι, αληθινά· αυτή είνε καλή ιδέα· πρέζε να φέρης τὸ μπουκάλι και ένα χουλιάρι.

Μετά μίαν στιγμήν ο κύρ Λουκάς κύπτων ένώπιον τής κυρά-Γιαννούλας, επλήρου τὸ κοιλιάριον δια τοῦ σωστικοῦ φαρμάκου και ήτοιμάζετο να εισαγάγη αὐτὸ εἰς τὸν φάρυγγα τής ασθενοῦς. Ἀλλά ταυτοχρόνως τὸ πτηνὸν ήγέρθη μετά βιαίας προσπαθείας, εκίνησε τὰς πτέρυγας, εκμήκυνε τὸν λαϊμόν δι' ανακινήσεως ισχυράς, άνέτρεψε τὸ μελισσόνερον και έχυσε αὐτὸ ἐπὶ τής περισκελίδος τοῦ κύρ Λουκά και ήμεσε τοὺς πρὸ μίας ὥρας ληφθέντας ἐξ βάλους, μελανοὺς, γλοιώδεις, ἀλλ' εὐδιακρίτους. Εἶτα ὡσεὶ ἐλαφρυνθεῖσα ἐκ πνιγηροῦ βάρους ἐπορεύθη πρὸς τήν πλήρη ὕδατος σκάφην της, ἐπιεν ἀρκετὴν ποσότητα και ἀφήκε κραυγὴν ήχηρὰν και θριαμβευτικὴν. Εἶχεν ἐλευθερωθῆ και συνέλθει.

— Ὁραῖα!... να τώρα που εἶσαι καλά, κοκκίωνα μου! τῆ ἔλεγεν ὁ συμβολαιογράφος μετά θωπευτικῆς φωνῆς. Καλὰ σοῦ τὸ ἔλεγα, Μαθιέ· δέν ήτο τίποτε· ήτο μία δύσκολος πέλις και τίποτε ἄλλο· μ' ἔκαμες να φοβηθῶ. Δέν ήζιζε τὸν κόπον να κραζῶ τὸν μπάμπια-Νικόλα.

— Νάτα! ἐγὼ τώρα ήμουνα που εἶπα να τὸν καλέσουν; απήντησεν ὁ Μαθιός· ἐγὼ δέν ἐφοβήθηκα περισσότερον ἀπὸ σὰς!

Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τήν στιγμήν ἀφικνεῖτο ὁ μπάμπια-Νικόλας· ἀλλὰ τὸν πῦχαρίστησε και ἄλλο τι δέν ἐκέρδησε παρὰ τὸν κόπον τοῦ να ἐπιστρέψῃ.

Γ'.

Ὀλίγον καιρὸν μετά ταῦτα ὁ κύρ Λουκάς υπέστη και ἄλλον τρόπον. Εὐρίσκετο εἰς τὸ γραφεῖόν του καταγινόμενος να πείσῃ ἕνα τῶν πελατῶν του ὅτι θὰ ἔκαμε «λαμπρά δουλειά» ἀγοράζων μέγαν ἀγρὸν πλήρη γαλίκων και λίθων, ὑπὸ τήν πρόφασιν ὅτι ήτο «Θαυμασιὸς κατάλληλος δια τήν καλλιέργειαν τής ἀμπέλου», αἶφνης ήκουσε τήν κυρά-Γιαννούλαν κραζούσαν με ἀπελπίν και παρακλητικὸν τόνον. Δι' ἐνὸς ἄλματος εὐρέθη εἰς τὸν ὀρνιθῶνα, ἔφθασε δὲ ἐγκαίρως, ἐπειδὴ ὁ χοῖρος εἰσχωρήσας εἶχε συλλάβει τήν χήνα ἀπὸ τής μίας πτέρυγος και ἔτρωγε ήδη τὰ πτερὰ μετά λαϊμάργου γρυλλισμοῦ.

— Τώρα ἀμέσως παλληκαρῶ μου! ἔκραξεν ὠρυόμενος ὁ κύρ Λουκάς· ἐγὼ θὰ σε διορθώσω.

Και ταῦτα λέγων ἐπέπεσε κατὰ τοῦ ἐπιδρομῆως και τὸν ἐφιλοδώρησε μετά βασιλικῆς γενναϊοδωρίας ἀμέτρητα λακτίσματα και γρόνθους. Τὸ ζῶον οὐδαμῶς ἐσκέφθη ν' ἀντιστῆ· εἶδεν ὅτι

δέν ήδύνατο ν' ἀντιπαραταχθῆ κατὰ τοιοῦτου ἀντιπάλου και καταλιπὸν τήν λείαν του ἔφυγε πρὸς τὸν σταῦλόν του, τρέχον και ἀφίνον γρυλλισμοὺς φρόβου.

Ἡ κυρά-Γιαννούλα τήν ἐγλύτωσεν εὐθὺνὰ και ἐσώθη ἀλώβητος, ἀπολέσασα μόνον ὀλίγα πτερὰ.

Μετά τινὰς ήμέρας πάλιν, περὶ τήν δευτέραν μετά μεσημβρίαν ὥραν, καθ' ἣν στιγμήν μετέδρασαν να χορηγήσασιν αὐτῇ τήν συνήθη τροφήν ὁ κύρ Λουκάς και ὁ Μαθιός δέν εὗρον τήν κυρά-Γιαννούλαν εἰς τὸν ὀρνιθῶνα. Ἀνεζήτησαν αὐτὴν πανταχοῦ, παρετήρησαν εἰς πάσας τὰς γωνίας τής αὐλῆς, εἰς τὸν σταῦλον, εἰς τὸ πλυσταρίον, ἐξήτασαν λεπτομερῶς τοῦ χοίρου τήν φώλεάν μήπως ἀνακαλύψωσι τὰ ἔχνη ἐγκλήματός τινος· τίποτε! Ὁ κύρ Λουκάς ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα ἀνακριτοῦ μεταβαίνων ἐπὶ τόπου πρὸς αὐτοψίας, ἀνακρίων, συνάζων τὰς μαρτυρίας, ἐρευνῶν πανταχοῦ και τοῦτο τὸν ἱκανοποιεῖ κάπως. Εἰσελθόντες εἰς τὸν κήπον ἀνερύνθησαν αὐτὸν σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν και ἐπεθεώρησαν ἀνὰ μίαν τὰς μεγάλας κολοκυνθέας μήπως ήτο κεκρυμμένη ἡ κυρά-Γιαννούλα ὅπισθεν τινὸς ἐξ αὐτῶν. Οὐδαμοῦ ἀνευρέθη ἐνδειξίς τις, σημεῖον, ή ἔχνος τῶν ποδῶν της. Ἡρώτησαν τοὺς γείτονας, ἀλλ' οὐδεὶς αὐτῶν ἐγίνωσκε τί.

Ὁ κύρ Λουκάς ἐσκέφθη ὅτι ήτο ἴσως ἀστείότης τοῦ ἐφημερίου, μεθ' οὗ εἶχε μαλλῶσαι ἀπὸ τής 16 Μαΐου «Ἐνας ἀντίχριστος· ἄν αὐτὸν, εἶνε ἰκανὸς να κάμῃ τέτοια δουλειά!». Ἐπορεύθη λοιπὸν πρὸς τήν κατοικίαν τοῦ ἐφημερίου και εὗρε τήν Μαργαρίταν, τήν γραίαν πολιότριχα ὑπέρτεραιαν, ἣν ήρώτησε, παρατηρῶν αὐτὴν ἀτενῶς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐκείνη ὤμοσεν «εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ και τής Θεοτόκου» ὅτι δέν εἶδε τίποτε. Ὁ Λουκάς ἀπῆλθεν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ήμισυ μόνον πεπεισμένος.

— Με αὐτὰ ἐκεῖ τὰ ποντίκια δέν ήμπορεῖ κανεὶς να ἔχῃ πεποίθησιν! ἐψιθύριζεν.

Ἀφοῦ ἡ ἀνάκρισις εἰς οὐδὲν ἀπέληξεν, ὁ συμβολαιογράφος ἐστράφη πρὸς τὸν Μαθιόν· «Δέν ήξευρε να κάμῃ ἄλλο τι, ὅλο τὰ ἴδια. Τὸ σφάλμα ήτο ἰδικόν του· θὰ ν' ἀφήσει τήν θύρα ἀνοιχτήν».

— Ἀφοῦ σὰς τὸ λέγω, ὅτι δέν ήμπορῶ να καθήσω οὐδὲ μίαν στιγμήν ήσυχος. Κάθε ὥρα πρέπει να παραστέλω 'ς αὐτὸ τὸ κτήνος.

Ὁ Μαθιός ὑπερῆσπιζεν ἑαυτὸν ὁ ταλαίπωρος, διαμαρτυρούμενος περὶ τής ἀθωότητός του.

Ὁ κύρ Λουκάς ἐπορεύθη πρὸς ἐκείνον τὸν γέρω ξεκουτιάρη, τὸν ἀγροφύλακα, ὅπως ἔλεγε, τὸν μπάμπια-Δημο, ἀρχαῖον στρατιώτη, με μύστακα τραχὺν, παχὺν, οὐλον, με ὀφρῶς πυκνὰς και με μορφὴν μολοσσοῦ. Ἀνέφερε τὸ συμβάν και διηγήθη δια μακρῶν και μετά πάσης λεπτομερείας τήν ἱστορίαν. Ὁ μπάμπια-Δημο τὸν ήκουσε μετά προσοχῆς και εὐθὺς ὡς ἐτελείωσε, τὸν ήρώτησε μετά φωνῆς ξηρᾶς·

— Ξεῦρεις τὸν κλέπτην;

— Διόλου· ἀφοῦ ἔρχομαι ἀκριβῶς να σοῦ 'πῶ να τὸν εὕρης.

— Πῶς θέλεις να τὸν εὕρω, ἂν δέν μου εἶπης τὸ ὄνομα και τήν κατοικίαν του;

— Μὰ τί διάβολο! ἐσὺ πρέπει ν' ἀνακαλύψῃς τὸν κλέπτην.

— Μὰ πρέπει να ἔξεύρω τὸν ἄνθρωπο, γὰρ να τὸν πιάσω. Δέν ήμπορῶ να πάγω να πιάσω ἀπὸ τὸν λαϊμόν τὸν πρῶτον που ἀπαντήσω!

— Τὸ ἔξεύρω αὐτὸ που μου λές· μὰ ἐγὼ δέν σοῦ ζητῶ τέτοιο πρᾶγμα.

— Αἶ; και λοιπὸν τί θέλεις τότε;

— Ζητῶ να κυτάξῃς να τὸν εὕρης.

— Ὡ τί διάβολο! εὐκόλον σοῦ φίνεται! Μὰ τοῦλάχιστον τὸν εἶδες, ὅταν σοῦ ἐκλεβε τήν χήνα;

— Ἄν ήθελε τὸν ἰδῶ, θὰ τὸν ἐτσάκωνα κηόλα.

— Τότε δέν εἰξεύρεις τὰ χαρακτηριστικά του.

— Ὅχι, σοῦ λέγω, χίλιας φοραὶς, ὄχι!

— Αἶ, τότε σοῦ λέγω πάλιν, ὅταν ἀνακαλύψῃς τὸν κλέπτην, ἔλα να μου εἶπῃς ποῖος εἶνε.

— Ὁ κύρ Λουκάς ἀφήκε τὸν μπάμπια-Δημο ἀπελπισμένους και βλασφημῶν. Πορευθεὶς εἰς τήν οἰκίαν του ἐγευμάτισε χωρὶς ὄρεξιν, πρᾶγμα ὅπερ συνέβαιεν αὐτῷ μόνον κατὰ τὰς δραματικὰς τής ζωῆς του περιστάσεις. Ἡ ἐσπέρα τῷ ἐφάνη πένθιμος· ήσθάνετο ὡς να τῷ ἔσφιγγε τὸ στῆθος σιδηρὰ ζώνη. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐγειρόμενος διέτρεχε τὸ ἐστιατόριον ὀμιλῶν μόνος ὑψηλοφῶνας.

— Δέν δύναμαι να καταλάβω τίποτε· δέν ήκουσα ἐν τούτοις κανένα θόρυβον ἀσυνήθη εἰς τήν αὐλήν... Εἶνε ἀκατανόητον.

Εἶχε λάβει τήν ἰδίαν ἐκείνην πρωτὰν ἐπιστολήν τοῦ κύρ Μανιοῦ, δι' ἧς τῷ ἀνήγγελλεν ὅτι προσεχῶς ἐμελλε να τῷ πέμψῃ δαμάσκηνα και σταφίδας, ἅτινα ἔγραψε να τῷ φέρωσιν ἐπίτηδες δια να παραγεμισθῇ ἡ χήνα τὰ Χριστούγεννα και να γείνη ὀρεκτικώτερα. Οἶα εἰρωνεῖα! Βέβαια δέν θὰ ἔτρωγον αὐτοὶ τήν κυρά-Γιαννούλαν! Καὶ ἡ ιδέα αὕτη ἐπανήρχετο εἰς τὸ πνεῦμά του σκληρὰ, ὄξεια, τυραννική.

Ὁ κύρ Λουκάς κατεκλίθη ἑνωρὶς, ἀλλὰ δέν ήδυνήθη να κοιμηθῇ· ἔστρεψε ἔνθεν κἀκείθεν πυρετωδῶς τεταραγμένος· ήσθάνετο νυγμοὺς εἰς ὄλον τὸ σῶμα, και ἐνόμιζεν ἐπὶ στιγμήν ὅτι τῷ ἔθηκαν τρεῖσας γαλῆς εἰς τήν στρωμνήν του χάριν ἀστείότητος. Περὶ τὸ μεσονύκτιον, ὀλίγον πρὶν ἡ ἀνατείλῃ ἡ σελήνη, ήκουσεν ἀόριστόν τινα κρότον, ὡς ζύσιμον εἰς τὸ κείμενον ἀκριβῶς ὑποκάτωθεν αὐτοῦ δωματίου. Κατ' ἀρχὰς δέν ἐπρόσεξε πολὺ· ἐπειτα ὁ κρότος ἐγένετο πλέον καθρὸς και εὐδιάκριτος. Ὁ κύρ Λουκάς ήγέρθη και καθεστῆς ἔτεινε τὸ οὖς· τῷ ἐφάνη τότε ὅτι ἀνεκίνουν ἔδρας και ήνοιγον ἐπιπλα-

οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία ὅτι ἐντὸς τοῦ δωματίου ἐκείνου εὐρίσκετο κάποιος, κλέπτης ἴσως. Ἴσως ὁ ἴδιος ὁ κλέφας τήν ήμέραν τήν κυρά-Γιαννούλαν. Τρόμος μέγας ἐκυρίευσεν τὸν συμβολαιογράφον· τὰ ὠτία του ἐκοκκίνησαν, ἡ καρδία του ἐπαλλε μετά βιαιότητος. Διὰ τής φαντασία του εἶδε παρευθὺς ληστὰς με ἐγχειρίδια και με βεβόλβερ ὀρθουμένους ἐνώπιον αὐτοῦ ὑπερμεγέθεις, ἀπειλητικούς, τρομεροὺς, και ήσθάνετο ἑαυτὸν νεκρούμενον ἐν τῷ μέσῳ τής κλαγγῆς τοῦ σιδήρου και τῶν πυροβολισμῶν. Ἡ φρίκη τής ἀπαισίας ταύτης ὀπτασίας τὸν ἐκάρφωσεν εἰς τήν κλίνην του. Μόλις μετά τινα λεπτὰ και ἀφοῦ ὁ θόρυβος ἔπαυσε, συνήλθεν ὀλίγον, ήγέρθη, ἐνεδύθη ἐν τάχει και ἀνήλθεν εἰς τὸ ἀνώτερον πάτωμα ἀσφορητὶ δια να εἰδοποιήσῃ τὸν Μαθιόν.

Ἀμφότεροι κατῆλθον, ὁ μὲν κύρ Λουκάς ὀπλισμένος δια θηρευτικοῦ ὄπλου, ἐντὸς τοῦ ὀποίου εἶχε χώσει δύο φυσίγγια, ὁ δὲ Μαθιός κρατῶν δια τής μίας φανάριον και δια τής ἑτέρας φέρων μεγάλην σιδηρὰν λαβίδα ὡς ῥόπαλον. Ἐβαινον μετά δειλῆς προσυλάξεως σταματῶντες ἀνὰ πᾶν βῆμα ν' ἀκούσωσιν ἂν ὁ θόρυβος ἐξηκολούθει.

— Μὴ τόσον γρήγορα, ἐψιθύριζεν ὁ κύρ Λουκάς· ἂν σοῦ ἀβυσθῇ τὸ φανάρι, θὰ εἴμεθα περίφημα.

Και ἐδιπλασίαζον τήν φρόνησιν, ὀλισθαίνοντες ὡς σκιαί, κρατοῦντες τήν ἀναπνοήν, τείνοντες τὸ οὖς, κατελιημένοι ὑπὸ ἀπεριγράφτου φόβου. Ἀφίκοντο εἰς τήν βᾶσιν τής κλίμακος, εἰς τήν εἰσδον τοῦ διαδρόμου τοῦ ἀγοντος εἰς τὸ φοβερὸν δωματίον.

— Πέρασ' ἐμπρὸς, εἶπεν ὁ κύρ Λουκάς πρὸς τὸν Μαθιόν.

— Στέκω καλὰ ὀπίσω, απήντησεν ὁ Μαθιός.

— Πέρασ' ἐμπρὸς, σοῦ λέγω· ἐσὺ κρατεῖς τὸ φανάρι, πῶς θέλεις να ἰδῶ ὅταν μένης ὀπίσω.

— Τότες ὀρίστε τὸ φανάρι.

— Τί κουταμάρα λές! ἄμ' ἄν κρατῶ τὸ φανάρι, πῶς θὰ κρατῶ τὸ τουφέκι;

— Δόσε μου ἐμὲ τὸ τουφέκι και κράτει τήν λαβίδα.

— Να δώσω τὸ τουφέκι μου σ' ἕναν ἀνάποδον ἄν κ' ἐσέ; θὰ ήσουν ἰκανὸς να τοὺς ἀφήσης να φύγουν!

— Μὰ ἐγὼ ἐμπρὸς δέν πηγαίνω· σκότωσέ με, ἀλλὰ δέν πηγαίνω.

— Πέρασ' ἐμπρὸς, μωρὲ κακομοίρη φοβιτσάρη! Καὶ ὁ κύρ Λουκάς ὤθησε τὸν Μαθιόν ἐντὸς τοῦ διαδρόμου.

Ὁ κρότος εἶχε παύσει· ήκροάσθησαν ἐπὶ τινὰς στιγμάς, ἀλλὰ δέν ήκουσαν τίποτε· βαθεῖα σιωπῇ ἐβασίλευεν. Μετὰ πέντε λεπτῶν προσδοκίαν, ἀπεφάσισαν ν' ἀνοίξωσι· ήρέμα τήν θύραν τοῦ δωματίου, ὅπερ ἐφάνετο βεδυθισμένον εἰς τήν γαλήνην. Ἐμειναν ἀκόμη ἐπὶ τινα καιρὸν περιμένοντες και καρφωμένοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους,

φοβούμενοι μὴ ἰδῶσιν ἐξαίφνης τὸν κλέπτην. ἀναπηδῶντα ἀπὸ τινος γωνίας, εἶτα λαθόντες ὑψίστην ἀπόφασιν, εἰσῆλθον, πλὴν ἀθροῦδως, μετὰ ὑπόπτων προφυλάξεων, ὁ μὲν Μαθίος ἔχων ἀνυψωμένην τὴν λαβίδα διὰ τὴν κατενέγκη αὐτὴν κατὰ τοῦ ἔχθρου, ὁ δὲ κύρ Λουκάς ἔχων καταβιβασμένον τὸν σωλῆνα τοῦ ὄπλου καὶ ἔτοιμος νὰ φέρῃ αὐτὸ ἐπὶ σκοπόν.

— Θὰ ἦτον ἴσως ὁ γάτος κρυμμένος ἀπὸ κάτω ἀπὸ κἀνὲν ἐπιπλόν, ἐτόλμησε νὰ εἶπῃ ὁ κύρ Λουκάς.

Καὶ διὰ τὴν ἐπιθεβαίωσιν τὴν ἰδέαν του ἐξέστειλε τὸν πόδα του ὑπὸ τὸν σοφᾶν, πλὴν ταῦτο χρόνως ἀφήκε κραυγὴν πρόμου καὶ ἀπισθοχώρης πρὸς τὴν ἐστίαν, διότι ἠσθάνθη τὴν κνήμην του συλληφθεῖσαν ὑπὸ χειρὸς ἀοράτου, κεκρυμμένης ὑπὸ τὸν σοφᾶν. Τότε ζαλισμένος, ἐξω φρενῶν κατεβίβασε ταχέως τὸ ὄπλον του καὶ χωρὶς νὰ βλεπῇ ἐπιροβόλησε πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐπιπλου. Βραγχὴν κραυγῆς ἠκούσθη μετὰ τὴν ἐκπυροσοκρότησιν τὸ ὕψωμα τοῦ σοφᾶ ἀνεσηκώθη καὶ ἐφάνη μεγάλη χῆν τύπτουσα τὰς πτέρυγας, προτείνουσα τὸν λαϊμόν καὶ ὁρμήσασα νὰ φύγῃ ἐκτὸς τοῦ δωματίου. ἦτο ἡ κυρά-Γιαννούλα.

Ὁ κύρ Λουκάς καὶ ὁ Μαθίος ἔμειναν ἐκθαμβοί, ἄφωνοι, ἀνοίγοντες τοὺς κυκλοτερεῖς ὀφθαλμούς πρὸ τῆς ἀπροσδοκῆτου ἐκείνης ἐμφανίσεως. Καὶ ὅμως ἦτο ἀληθῶς ἡ κυρά-Γιαννούλα μετὰ τὸ εὐσαρκὸν ἀνάστημά της, μετὰ τὸ ὑπερήφανον αὐτῆς βᾶδισμα, μετὰ τὰ χαρίσματα. Ὁ συμβολαιογράφος πλησιάσας τὴν ἔψαυσε, παρατρῶν αὐτὴν πανταχοῦ τοῦ σώματος, διὰ τὴν ἰδίαν μὴ τυχόν τὴν ἐπλήγησεν· ἀλλ' οὐδὲν σφαιρίδιον μολύβδου εὐτυχῶς τὴν εἶχε θίξει. Τώρα ἐξηγοῦντο τὰ πάντα· ἡ κυρά-Γιαννούλα εἶχε εἰσχωρήσει κρυφίως εἰς τὸ δωμάτιον καὶ εἶχε παραμείνει ἐν αὐτῷ μὴ διαταραχθεῖσα παρά τινος· κατὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς σελήνης νομίζουσα ὅτι ἐγένετο ἡμέρα, ἤρχισε νὰ βαδίξῃ ἀνατρέπουσα τὰς ἑδρας. Τότε ἐλευθερωθέντες τοῦ βάρους τοῦ φόβου, ὅστις ἐπιέζεν αὐτοὺς, συνελθόντες εἰς τῆς ταραχῆς καὶ εὐτυχεῖς διότι ἀνεύρισκον τὴν κυρά-Γιαννούλαν, ὁ κύρ Λουκάς καὶ ὁ Μαθίος παρετήρησαν ἀλλήλους καὶ κατελήφθησαν ὑπὸ σφοδροῦ γέλωτος. Τὸ πτηνὸν ἐπανεκλείσθη ἐν τῷ ὀρνιθῶνι, ἀσφαλίσθην διὰ διπλῆς ἀτροφῆς κλειδὸς καὶ μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὁ συμβολαιογράφος ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς κλίνης του ἐκοιμήτο ὑπνὸν νῆδύμον καὶ μακάριον.

Ἐν τούτοις τὰ Χριστούγεννα προσῆγγίζον καὶ ἕκαστος προητοιμάζετο. Ὁ κύρ Μανιὸς εἶχε ἀρπάξει δυνατόν κρουολόγημα, ἀλλὰ κατέπιπε καθεκάστην μεγίστην ποσότητα πὸτων ἀντικαταρροϊκῶν, ὅπως ἰαθῆ τάχιστα καὶ εἶναι ἔτοιμος

κατὰ τὴν ἐπίσημον ἡμέραν. Ὁ κύρ Ρουσσὸς κατέπιπε καθ' ἡμέραν ἐν ποτήριον κασσίας, διὰ τὴν ἀποκτίση ὄρεξιν. Ὁ Θεόδωρος, ὁ ἀρχιγραμματεὺς προσεκόλλησεν κομβία νέα εἰς τὴν βεδινγκόταν του, ὅπως φανῇ εὐπρεπῆς εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ κυρίου του· καὶ ὁ κύρ Λουκάς ἔλαβε καθάρσιον, διὰ τὴν νὰ ἀξεπλύνῃ τὸν στόμαχον. Τὰ πάντα εἶχον καλῶς. Ἡ κυρά-Γιαννούλα ἦτο ὠραιότατη καὶ τόσον παχεῖα, ὥστε οἱ πόδες της μόλις ἠδύναντο νὰ φέρωσι τὸ βᾶρος τοῦ σώματός της. «Ἦτο στραγγυλὴ σὰν βαρέλι», ἔλεγε ὁ Μαθίος· ἦτο ἐξωγκωμένη, ὡς νὰ ἦτο ἐκ διφθέρας καὶ ἐφαίνετο ἐτοιμὴ νὰ διαρραγῇ. Αἱ τελευταῖαι ὀδηγίαι εἶχον δοθῆ. Τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ὁ κύρ Μανιὸς καὶ ὁ κύρ Ρουσσὸς ἐμελλον, καθὰ ὠρίσθη νὰ φθάσωσι μετὰ μεσημβρίαν· θὰ ἐκάθητο πάντες εἰς τὴν τράπεζαν τὴν ἑκτὴν ὥραν, ὁ δὲ συμβολαιογράφος καὶ ὁ δικολάβος θὰ ἐπέστρεπον οἵκαδὲ τὴν ἐπαύριον.

— Κάμε ζεῦκί σου, κοκκῶνά μου, ἔλεγε ὁ κύρ Λουκάς πρὸς τὴν κυρά-Γιαννούλαν, δίδων αὐτῇ τὰς βώλους της· γὰρ ἴλιγο ἀκόμη θὰ θρέψουσαι· σὲ ὀλίγαις ἡμέραις θὰ κάμωμεν ἡμεῖς ζεῦκι!

Ἡγόρασε δύο μεγάλα ἄγγελια διὰ τὴν θέσιν ἐντὸς αὐτῶν τὸ λίπος καὶ μεταβάς ἐπίτηδες εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἠγόρασε μίαν κάλαθον φιαλῶν παλαιῦ αἴνου, πρὸς κατάβρωμα τοῦ εὐχύμου ἐδέσματος, τοῦ θαυμασίου ψητοῦ, κατὰ ὁποῖον ἔκαμνε νὰ τρέχουν κανενὸς τὰ σάλια, ἀμα τὸ ἐσκέπτετο. Τὰ περίφημα δαμάσκηνα εἶχον φθάσει. Τέλος πάντων ὅλα ἦσαν ἔτοιμα! Ἡ κυρά-Γιαννούλα ἐμελλε νὰ σφαγῇ τὴν 24 Δεκεμβρίου τὴν πρωτῆν· τὴν προτεραίαν τῆ ἔδωκαν τροφήν ἀπαξ μόνον διὰ τὴν ἔχη τὰ ἐντόσθια καθαρὰ, καὶ τὴν ἐσπέραν ὁ συμβολαιογράφος αὐτοπροσώπως μεταβάς ἐθεβαίωθη ὅτι ἐκοιμᾶτο ἐντὸς τοῦ ὀρνιθῶνος.

Καθ' ἦν στιγμὴν εἰσῆρχετο εἰς τὴν οἰκίαν του, κόραξ ἐβρισκόμενος πλησίον τῆς αὐλῆς, καθήμενος ἐπὶ δένδρου, ἐπέταξε τανύων τὰς μεγάλας πτέρυγας του, μελανὰς ὡς πέλους πεθίμους, ἀφίμων κραυγῆν θλιβεράν. Διήλθεν ἀριστερόθεν τοῦ συμβολαιογράφου, διασπείρων εἰς τὸν αἰθέρα ἀπαίσια καὶ παγετώδη κρᾶ κρᾶ. Βλέπων αὐτὸν ὁ κύρ Λουκάς ἐσταμάτησεν ἐκπεληγμένος. Κλασσικὴ τις ἀνάμνησις ἐπῆλθεν εἰς τὸ πνεῦμά του· ἀνεμνήσθη τῶν δεισιδαιμονιῶν τῶν Ρωμαίων καὶ τῶν ἀπαισιῶν οἰωνῶν, οὗς συνῆγον ἐκ τῆς πτήσεως τῶν κοράκων.

Τὴν ἐπακολούθησαν νύκτα ὁ ὕπνος τοῦ κύρ Λουκά ὑπῆρξεν ἐκτάκτως τεταραγμένος. Μόλις ἀπεκοιμήθη καὶ πάραυτα εἶδε διερχόμενον ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς του, στίφος πτηνῶν μετὰ μελανὰ πτερά, μετὰ στόμα γαῖνοι, σκορπίζοντα μεγάλας κηλίδας αἵματος ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ὄπισθεν αὐτῶν πάλιν στίφος νησῶν ἀκεφάλων καὶ περι-

στεράς, ὡς ἡ λευκὴ στολὴ ἦτο κατεστιγματισμένη ὑπὸ ἐρυθρῶν κηλίδων. Ὁλόκληρον τὸ στίφος ἐσταμάτησεν ἐγγὺς αὐτοῦ ἀπειλητικόν, τρομακτικόν καὶ ἤρχισε νὰ χορεύῃ χορὸν πένθιμον καὶ ἀπαίσιον· ἀκολουθῶν πᾶσα ἡ πτερωτὴ σπεῖρα ἐξήφανίζετο ἐντὸς πυκνῆς οὐμίλης καὶ τὸ Καπιτώλιον ἀνυψοῦτο διὰ μίας, φωτιζόμενον ὑπὸ ἀκτίνος σελήνης ἔμπροσθεν τοῦ κύρ Λουκά. Ἐβλεπεν εὐκρινῶς τὸν ἑαυτόν του ὡς Γαλάτην μετὰ δέρμα λύκου ἐπὶ τῶν ὤμων, μετὰ κρᾶνος ἐπὶ κεφαλῆς καὶ μετὰ βαρὺ ἀκόντιον εἰς τὴν χεῖρα. Παρραπλευρῶς αὐτοῦ ἐβάδιζον ὁ κύρ Μανιὸς καὶ ὁ κύρ Ρουσσὸς, τὴν αὐτὴν φέροντες στολὴν. Καὶ οἱ τρεῖς φθάσαντες εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Καπιτωλίου, ἔστησαν τὰς κλίμακας ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ ἀνέβαινον ἐν σιωπῇ, μετὰ καρδίαν πάλλουσαν, κρατοῦντες τὴν ἀναπνοήν. Αἶφνης, καθ' ἦν στιγμὴν ἐμελλον νὰ διασκελισσοῦσι τὰς ἐπάλλξεις, γιγάντειαι χῆνες ἠνωροῦντο ἐνώπιόν των, ἐκπέμπουσαι κραυγὰς βραγγῆς. Οἱ Ρωμαῖοι ἀφυπνίζόμενοι αἰφνιδίως, προστήρχοντο πανταχόθεν τῆς ἀκροπόλεως μετὰ ἄγριας βοῆς, καὶ ἐπέπιπτον κατὰ τῶν Γαλατῶν. Ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ζωηρᾶς μάχης ὁ Μάνλιος ἀνεζήτησε τὸν κύρ Λουκᾶν· πάλην φοβερὰ συνήφθη μετὰ τῶν δύο· συνεπλάκνησαν σῶμα πρὸς σῶμα, καθεὶς δ' ἐζήτησε νὰ πνίξῃ τὸν ἕτερον διὰ φοβερὰς συσφίξεως, δακνόμενοι, διασχίζοντες τὰς σάρκας των, ὡς ἄγρια θηρία, κεκαλυμμένοι ὑπὸ αἱματηροῦ ἰδρώτος· ἀκολουθῶν μετ' ὀλίγον ὁ κύρ Λουκάς ἠσθάνετο τὰς δυνάμεις του ἐκλείπουσας, ὀπισθοχώρει καὶ ἐκρημνίζετο ἀνωθεν τῶν τοίχων καὶ ἐκυλίετο ἐντὸς τῆς ἀβύσσου τῶν τάφρων, ἀφίμων ἀγρίαν ὠρυγῆν πληγωμένου λέοντος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ συμβολαιογράφος ἀφυπνίσθη καὶ ἀποσεισας τὸν φρικτὸν ἐφιάλτην, παρετήρησε τὸ ὄρολόγιόν του· ἦτο μόλις ἡ πέμπτη ὥρα. Δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ ἀποκοιμηθῇ καὶ εὐθὺς ὡς ἐφάνη ἡ ἡμέρα, ἀνῆλθε νὰ ἐξυπνήσῃ τὸν Μαθίον, ὅστις ἐκοιμᾶτο βαθεῶς, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς μάχης τῶν Ἀρβήλων. Αἱ προετοιμασίαι τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως ἤρξαντο. Ὁ κύρ Λουκάς λίαν συγκεκινημένος καὶ προετοιμαζόμενος νὰ ἐκτελέσῃ ἔργα δημίου, κατέπιεν ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τρία ποτήρια κοιμᾶν, διὰ τὴν νὰ λάβῃ θάρρος. Ὁ Μαθίος, ἡρεμὸς καθὼς πάντοτε, ἔλαβε τὸν πέλεκυν καὶ τὸ ἐπικόπανον, ἀμφότεροι δὲ διευθύνθησαν εἰς τὴν αὐλήν.

Ὅτε ἀνέωξαν τὴν θύραν, ἐξεπλάγησαν μὴ ἰδόντες τὴν κυρά-Γιαννούλαν ἐξω, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὀρνιθοπουλίων. Ἀνεζήτησαν αὐτὴν πανταχοῦ, χωρὶς νὰ τὴν ἀνεύρωσιν. Ὁ κύρ Λουκάς ἐσκέφθη ὅτι ἢ ἀπέμεινε ἐντὸς τοῦ ὀρνιθῶνος, ὅπου τὴν εἶχε τοποθετήσῃ ὁ ἴδιος τὴν προτεραίαν, καὶ ἐπέρασε τὴν κεφαλὴν του ἐντὸς τῆς μικρᾶς καλύβης, κεκτισμένης διὰ σανίδων κακῶς συνηρμοσμένων, ὅπως παρατηρήσῃ.

Ὅποιον θέαμα φρικτὸν ἐνεφανίσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του! Ἡ κυρά-Γιαννούλα ἔκειτο κεκλιμένη ἐπὶ τῆς μίας πλευρᾶς, μετὰ τὸ βᾶμφος ἀνεωγμένον, μετὰ τοὺς ὀφθαλμούς κεκλεισμένους, ἀκίνητος! Ἡ καρδία τοῦ συμβολαιογράφου ἐκίβηται ἐντὸς τοῦ στήθους του, ὡσανεὶ ἐπρόκειτο νὰ πηδήσῃ ἐκτὸς αὐτοῦ· αἱ ἀρτηρίαι του ἐκτύπων, ὡς ἂν ἐμελλον νὰ διαρραγῶσι, καὶ βίαιον κύμα αἵματος διήλθε σφύζον παρὰ τὰ ὠτά του. Ἐπλησίασε κρᾶζων τὸ πτηνὸν καὶ ἐγγίζων αὐτό. ἀλλ' ἡ χῆν δὲν ἐκινήθη!

— Ἐψόφησεν! ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς σπαρτακτικῆς.

Καὶ λαθὼν αὐτὴν διὰ τῶν χειρῶν τὴν ἀπέθηκεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς. Τὴν ἔψαυσε καθ' ὅλα τὰ μέρη· εἶχεν ἤδη καταστῆ ψυχρά. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν πτερῶν ἀνεζήτησε μέρος τῆς καρδίας· δὲν ἐπαλλεν αὐτὴ πλέον. Ἡ κυρά-Γιαννούλα ἀπέθανε τὴν νύκτα.

Ὁ κύρ Λουκάς ἔμεινε πρὸ τοῦ ἀκινήτου πτώματος τῆς χηνὸς ἐκθαμβός, ἀπολελιθωμένος, ἄφωνος, φέρων τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπόν, ὡς ἵνα ἀποδιώξῃ πένθιμον λογισμόν. Καὶ ὅμως ὤφειλε νὰ παραδεχθῇ τὴν τρωματὴν ἀλήθειαν καὶ μετὰ τινὰς στιγμᾶς ἀποσεισῶν τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ ἐκπληξιν, διεκήρυξεν ἐν τῷ μέσῳ πλημυρίας εὐχῶν λέξεων «ὅτι κἀτι μακαροδουλειὰ ἦτον ἵστη μέση, ὅτι θὰ ἦτο ἀποτέλεσμα ἐκδικήσεως καὶ ὅτι κἀποιος θὰ ἐδηλητηρίασε τὴν χῆνά του... ὅτι ἐκεῖνοι ποῦ ἔκαμαν ἕνα τέτοιο πρᾶγμα ἦσαν πολλοὶ ἄθλιοι, καὶ ὅτι ἡ δουλειὰ δὲν θὰ ἐπενοῦσεν ἔτσι!»

— Αἶ, καὶ τί σὰν ἐψόφησε! εἶπεν ὁ Μαθίος· μὰς βγάνει ἀπὸ τὸν κόπον νὰ τὴν σκοτώσωμεν. Ἐμπορεῖτε νὰ τὴν φάγετε καὶ ἔτσι!..

— Σκάσε σὺ, ἀνόητε! ἐκράυγασεν ὁ κύρ Λουκάς, καὶ κάμε μου τὴν χάριν ἄφρησέ με ἡσυχον μετὰ τὰς σκέψεις σου, σὲ τέτοια στιγμῇ!

Διέταξεν ἀκολουθῶν τὸν ὑπηρέτην του νὰ προσκαλέσῃ τὸν μάριπα-Νικόλα, διὰ τὴν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν αὐτοψίαν, ἐθεβαίωθη δ' ἐξ αὐτῆς ἀδιαφιλονεικήτως ὅτι τὸ πτηνὸν ἀπέθανεν ἐκ πληθῶρας· ἔτρεπον αὐτὴν λίαν δαψιλῶς καὶ τὸ λίπος εἶχε περικαλύψει τὰ ὄργανα. Ὁ κύρ Λουκάς ἔστρεψε τότε τὴν ὀργὴν του κατὰ τῶν συγγραφέων τοῦ Ἐγγχειριδίου τῆς Πτηνοτροφίας, διακηρύσσων ὅτι «ἦσαν βλάκες καὶ ἀμαθεῖς καὶ ὅτι δὲν θὰ ἦκουε ποτὲ πλέον τὰς συμβουλὰς των.»

Ε.

Ἡ ἐπιστολή, ἣν ἔγραψε τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν πρὸς τὸν κύρ Μανιὸν καὶ τὸν κύρ Ρουσσόν, ὅπως ἀναγγείλῃ αὐτοῖς τὴν ἀπαισίαν εἰδήσιν, ἦτο σφοδρότατος φιλιππικὸς κατὰ τῶν συγγραφέων τοῦ Ἐγγχειριδίου τῆς Πτηνοτροφίας. Προσετέθη ἐν ὑστερογράφῳ ὅτι τὸ σφάλμα πιθανὸν νὰ ἦτο

καί τοῦ ἀνοήτου ἐκείνου καί ἀδελφοῦ Μαθίου, ὅστις ἦτο ἱκανὸς νὰ κάμῃ νὰ σκάσουν τὰ πτηνὰ ὅλων τῶν ὀρνιθῶνων.

Ὁ κύρ Μανιὸς ἀφίκετο τὴν ἐπαύριον, βράζων ἐξ ὀργῆς, καί σκηπὴν τρομερὰ ἐπηκολούθησε τότε μεταξὺ αὐτοῦ καί τοῦ συναδέλφου του. Ὁ κύρ Μανιὸς ἐκατηγόρησεν αὐτὸν ὅτι «τοὺς ἐπερίπαιξε καί ὅτι ἐπίτηδες ἔκαμε νὰ σκάσῃ ἡ χηνά του», προσέτερον ὅτι «δὲν ἦτο τρόπος αὐτὸς νὰ φέρεται μὲ τοὺς φίλους του, καί δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ χάσῃ τόσον καιρὸν καί νὰ ἐξοδεύσῃ χρήματα διὰ δαμάσκηνα!» Ὁ κύρ Λουκάς παραφερόμενος ἀνταπήντησεν ὅτι «νὰ μὲν ἦ τυχερός καί θὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ τὰ δαμάσκηνά του, καί ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶνε κανεὶς πολὺ γελοῖος, διὰ νὰ τὸν κατηγορῇ ὅτι ἔκαμε νὰ σκάσῃ ἡ κυρά-Γιαννούλα ἐπίτηδες». Ὁ Μανιὸς δὲν ἠθέλησε ν' ἀκούσῃ δικαιολογίας καί ἀνεχώρησε πάραυτα, ἐλλήνων μόνον νὰ ἐκχύσῃ μέρος τοῦ κατακλισμοῦ τῆς ὀργῆς του.

Ὁ δὲ κύρ Ρουσσὸς ἔγραψε πρὸς τὸν κύρ Λουκᾶν μικρὰν ἐπιστολὴν ἐμπαικτικὴν, ἐν ἣ ὑπελάμβανε καί ἀπόκρυφόν τι πείσμα. Ἐξῆγε δὲ καί ἠθικὸν συμπέρασμα ἐκ τῆς περιστάσεως, λέγων ὅτι «εἰτιμωρήθησαν δικαίως, διότι δὲν πρέπει νὰ εἶνε τις πολὺ γαστρίμαργος καί φιλήδονος». Ἡ ἐπιστολὴ ἐτελείωνε διὰ τῆς ἐξῆς εἰρωνικῆς περιόπης:

«Τρέφω καί ἐγὼ μίαν χηνά· δὲν θὰ εἶνε τόσον παχεῖα, ὡς ἡ ἰδική σου, ἀλλὰ τοὐλάχιστον δὲν θὰ σκάσῃ. Σε προσκαλῶ ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐλθῆς νὰ τὴν γευθῶμεν τὴν 17 Ἰανουαρίου, τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μου, τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου».

[Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

X**

ΠΟΙΙΑΙ ΑΙ ΟΦΕΛΕΙΑΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οἱ τελειότεροι τῶν μηχανισμῶν ἐξ ὧν ἐπενοήσεν ὁ ἄνθρωπος καταστρέφονται διὰ τῆς ἐπιρρείας ἐξωτερικῶν στοιχείων, ἐὰν μείνωσιν ἀργαί· λειτουργοῦντες δὲ φθείρονται κατὰ μικρὸν διὰ τῆς τριβῆς τῶν ἀποτελούντων αὐτοὺς ὑλικῶν. Τοῦναντίον, ὁ ἀνθρώπινος μηχανισμὸς, ἀνανεούμενος ἐν τῷ συνόλω αὐτοῦ κατὰ πάσαν στιγμὴν, διατηρεῖ ἐπ' ἀόριστον τὰς δυνάμεις του· ἐπὶ πλέον δὲ ἡ τακτικὴ ἐνέργεια τῆς ἀνανεώσεως ταύτης ἀσφαλίζει τὴν πλήρη λειτουργίαν πασῶν τῶν δυνάμεων του καί τὴν ἀόριστον σχεδὸν διάρκειαν τῆς ὑπάρξεώς του. Αὕτη δὲ τῆς καθημερινῆς λειτουργίας καθίσταται ἰσχυροτέρα, ἀκριβεστέρα, διαρκεστέρα.

Ἡ συστηματικὴ ἐργασία, ἡ τακτικὴ ἀσκήσις τοῦ σώματος, διατηρεῖ καί ἀναπτύσσει τὴν ζωτικότητα αὐτοῦ, ἐπιφέρει τὴν ταχείαν ἐκκρίσιν τῶν περιττῶν ὑγρῶν τῶν ὀργάνων καί τὴν ἐντελῆ αὐτῶν ἀνανέωσιν, τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος, τὴν ἀσφάλειαν τῆς κρίσεως, τὴν ἠθικότητα τῶν

ἔξων, τὴν καθρότητα τῶν ἐντυπώσεων. Ἐν οἴχῃ δὴποτε δὲ καταστάσει καί ἀν εὐρίσκεται ὁ ἄνθρωπος, δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ταῦτα, νὰ ἀπολαύσῃ οὕτω καθ' ὁλοκληρίαν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ζωῆς. Ἐννοεῖται ὅτι ὀφείλει νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ὀμαλὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σχήματος καί τῶν δυνάμεων τοῦ σώματος, χωρὶς νὰ ζητῇ νὰ γείνη ἀθλητῆς. Ἡ ὑπερβολὴ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἔχει ὡς συῆπειαν ἀντίδρασιν τινα, καθ' ἣν τὸ σῶμα δαπανῆσεν ὄλας τὰς ζωτικὰς αὐτοῦ ὕλας ἀποψύχεται εὐκόλως, μένει ἀνεπάραιστος κατὰ τῶν ἀκρασιῶν τοῦ καιροῦ, καί ἀποροφᾷ εὐχερῶς ἐπικίνδυνα μιάσματα. Τοῦτου ἕνεκα ἡ μεγάλη κόπωση προδιαθέτει εἰς ἀσθενείας· καί συνέβη ὅτι ὀλόκληρα τάγματα στρατοῦ, ἄνδρες καί ἴπποι, ὑπέκυψαν ταυτοχρόνως καταπονηθέντες ἐκ τοῦ κόπου μακρῆς καί ἐπιπόνου πορείας. Γνωστὸν δ' εἶνε ὅτι εἰς τὰς μακρὰς ὁπωσοῦν ἐστρατείας αἱ κακουχίαι καί τὰ ἐκ τῆς φύσεως κωλύματα φρονούουσι πλειοτέρους στρατιώτας ἢ αἱ μάχαι πρὸς τὸν ἐχθρόν. Διατί νὰ ἀνεχώρηθαι ἴνα καί ἐν τῷ εἰρηνικῷ ἀγῶνι τῆς ἐργασίας ἀτύνητος ὑπερβολὴ ζήλου ἢ ἀνάγκαι θλιβεραὶ κάμνωσι καθ' ἐκάστην ὥματά;

Μολαταῦτα, προκειμένης ἐκλογῆς μεταξὺ ὑπερβολικῆς σωματικῆς ἐργασίας καί ὑπερβολικῆς ἀργίας, προτιμότερον εἶνε νὰ ἐκτεθῇ τις εἰς τὰς συνεπείας τῆς ὑπερμέτρου ἀσκήσεως ἢ εἰς τὰς τῆς ἐντελοῦς ἀδρανείας. Ὁ μέγας Φρειδερίκος ἔλεγεν· «Ὅταν ἐξετάζω τὴν κατασκευὴν τοῦ σώματος ἡμῶν, κλίνω νὰ πιστεύσω ὅτι ἡ φύσις ἐπλασεν ἡμᾶς μᾶλλον διὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πεζοδρόμου ἢ διὰ τὸ τοῦ λογίου». Καί, ὡς καθὲς εἰζεύρει, δὲν ἦτο ἐκ τῶν εὐκόλων καί ἀνέτων τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πεζοδρόμου, ὅστις ὄφειλε νὰ διατρέχῃ μακροτάτας ἀποστάσεις κατὰ πάσας τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, ἐκτεθειμένος εἰς ὄλας τοὺς καιροὺς τὰς μεταβολὰς, εἰς παντοειδῆς κινδύνους. Τοῦναντίον ὁ λόγιος, ὁ ἄνθρωπος τοῦ γραφείου, ὅστις διέρχεται τὸν βίον ὅλον καθηήμενος, φαίνεται ὡς ἐκτὸς παντὸς κινδύνου, προσωρισμένος εἰς μακρὰν σταδιοδρομίαν. Καί ὁμοιως τὸ πᾶγμα δὲν ἔχει οὕτω. Ἡ ἔλλειψις ἀσκήσεως ἀμβλύνει τὴν ὄρεξιν, καθιστᾷ ἀτροφικοὺς τοὺς μῦς, πτωχώνει τὸ αἷμα, ἐλαττώνει τὴν ζωτικὴν θερμότητα, καί ἐπιφέρει συσσωρεύσεις τῶν βιολογικῶν ὑλῶν εἰς τὸ σῶμα. Ἐντεθῆν ἀσθενεῖται ἐπὶ μᾶλλον καί μᾶλλον ὀδοντρικὰ καί ἐπικίνδυνον, νεφρῆτις, ἀρθρίτις, χλωρώσις, πνευμονικὴ φθίσις. Καί ἀπορῶσαν δὲ αὐτὰς ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄγων ἐδραίων βίον, πάλιν δὲν δύναται νὰ ἀποσύγῃ τὸ πρόωρον γῆρας, ἐνῶ οἱ σωματικῶς ἐργαζόμενοι ἔχουσι πλείστας ἐλπίδας ὅτι θὰ φθάσωσιν εἰς βαθύ γῆρας, ἀπηλλαγμένοι τῶν εἰς τὴν προδεδηκυῖαν ἡλικίαν παρεπομένων ἀσθενειῶν.

Ἐργατικὸς βίος εἶνε ἐγγύτης μακροβιότητος. Καί ἦσαν ἀκάματοι ἐργάται, ἀκαταπόνητοι τῆς

ζωῆς σταδιοδρόμοι οἱ μακρόβιοι ἐκεῖνοι, οὗς ἀναφέρει ἡ ἱστορία: ὁ Mittelstadt, ὅστις ἠρίθμει 94 ἔτων ἐνεργὸν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἦν διήνησεν ἐν πολέμοις καί αἰχμαλωσίαις· ὁ Delahaye, ὅστις ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 120 ἐτῶν, ἀφοῦ διέτρεξε πεζὸς τὰς Ἰνδίας, τὴν Κίναν, τὴν Περσίαν, τὴν Αἴγυπτον· ὁ Draakenberg, ὅστις ἀποχωρήσας τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας ἐν ἡλικίᾳ ἐτῶν 111, διηγεῖτο ἐπὶ 35 ὄλας ἔτη ἀκόμη τὰς περιπετείας του· ὁ Θωμᾶς Parre, ὅστις ἀλάνιζε τὸν σίτον του ἐν ἡλικίᾳ 130 ἐτῶν· ὁ Ρώσσος ἐκεῖνος, ὅστις ἐξῆσεν ὑπὲρ τοῦς δύο αἰῶνας· ὁ ἐν τῇ γαλλικῇ ἐπαρχίᾳ Puy-de-Dôme ἀποθανὼν γραμματοκομιστῆς τῷ 1861 ἐν ἡλικίᾳ ἐτῶν 100, ἀφοῦ διέτρεξε πεζὸς διάστημα ἴσον πρὸς τὸ δεκαπλάσιον τοῦ κύκλου τῆς γῆς.

Παρατηρήσατε τριγύρω σας, ἐρωτήσατε πάντα γέροντα ἔχοντα ἀσφαλῆς τὸ βῆμα, διαυγῆς τὸ βλέμμα, καθαρὸν τὸ πνεῦμα, καί θὰ μάθετε παρ' αὐτοῦ ὅτι ὁ βίος του ὄλος ὑπῆρξε διαρκῆς ἀφοσίωσις εἰς τὸ καθήκον, εἰς τὴν ἐργασίαν, καί ὅτι νῦν ἀπολαύει τοῦ γῆρατος, ὡς τινος ἀμοιβῆς ἐπὶ ἀγαθῆς ἐργασίᾳ διαπραχθεῖται κατὰ τὴν νεότητα.

Ναί, ἡ ἐργασία παρατείνει τὸν βίον, καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἱκανὸν νὰ ὑψίσταται τὰς δοκιμασίας αὐτοῦ, νὰ ἐκτιμᾷ τὰ εὐεργετήματά του, παρσκαυάζει αὐτῷ εἰς τὸ μέλλον εὐεῖς ὀρίζοντας εὐδαιμονίας, καί ἐξομαλύνει τὴν ὁδόν, ἣν ἡ ἀνθρωπότης ἀκολουθεῖ βαδίζουσα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς τῆς. Ὁ αἰὼν ἡμῶν ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὡς ἔμβλημα τὰς λέξεις ταύτας, ὡς προφητικῶς ἀπήγγειλε τὸ στόμα τοῦ ἹΑ' Λουδοβίκου· «Διὰ τῆς ἐργασίας βασιλεύει ὁ ἄνθρωπος». Ὁ Σόλων ἀπέηται ἴνα ὁ μὴ ἐργαζόμενος ἐκ τῶν πολιτῶν προσάγεται ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καί τιμωρεῖται· ὁ δὲ Montesquieu διατύπου τὴν αὐτὴν διάταξιν οὕτως· «Εἶνε ἀνάγκη ἴνα οἱ νόμοι προνοώσιν ὅπως ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀφαιροῦνται πάντα τὰ μέσα τοῦ ζῆν ἐν ἀργίᾳ». Ἡ ἐποχὴ δ' ἐν ἣ ζῶμεν λέγει πρὸς πάντας· «Ἐργάζεσθε ὅπως διατηρήσῃτε τὴν ψυχὴν ὑγιᾶ ἐν ὑγιεῖ σώματι, ὅπως διατηρήσῃτε ἐπὶ μακρὸν ἐν ἀκμῇ τὰς ἀνδρικές σας δυνάμεις, ὅπως ἀπολαύσῃτε γῆρατος εὐτυχούς· ἐργάζεσθε ὅπως αἰσθανθῆτε τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ζωῆς, τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ἐκπλήρωσεως τοῦ καθήκοντος· ἐργάζεσθε ὅπως ἀσφαλίσῃτε περὶ ὑμᾶς τὴν εὐτυχίαν, τὴν ἠθικότητα, τὴν ἀρετήν.

Ὁ Φραγκλῖνος εἶπεν· «Ὁ μὴδὲν πράττων εἶνε ἐγγύτατα τοῦ νὰ ἐπιδοθῇ εἰς κακὰς πράξεις». Μέγας πειρασμὸς εἶνε ἡ ἀργία· διότι ἐκνευρίζουσα τὸ σῶμα καί τὴν ψυχὴν, διαφθείρει αὐτὰ, ὅταν ἐξασθενήσωσιν ἱκανῶς. Ἐνῶ ἡ ἐργασία, παρέχουσα ὑγίαν, μακροβιότητα, εὐτυχίαν, ἐξασφαλίζει ἐπὶ πλέον τὴν ἠθικότητα ἡμῶν, ἣς ἄνευ πάντα τὰ ἄλλα ἀγαθὰ δὲν δύναται νὰ μᾶς παράσχουσιν

οὔτε τὴν ἐσωτερικὴν εὐχαρίστησιν οὔτε τῶν ὁμοίων ἡμῶν τὴν ὑπόληψιν.

Π.

ΕΙΣ ΔΡΟΜΙΣΚΟΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἀχιλ. Παράσχου].

A'

Ἐπάρχει εἰς ἀπόκентρον τῶν Ἀθηνῶν γωνίαν Λευκὸς δρομίσκος, σκιερὸς καί πλήρης μυστηρίου· Χλοάζει τὸ κατώφλιον εἰς πᾶσαν τοῦ οἴκιαν, καί τέμνεται ὑπὸ μικρῶ εἰς δύο βουαλίου. Δὲν βλέπεις μέγα λαμπρὰ ἐκεῖ, ἀλλὰ ὠραίας Μικρᾶς οἰκίας, ταπεινὰς, χιόνος λευκοτέρας, καί πρὸ αὐτῶν ἰδῶ κ' ἐκεῖ ἀνθούσας πασχάλιας, Ἀστίνες μύρον χινοῦσι λεπτὸν εἰς τοὺς ἀέρας. Ἄρωμά τι χρηστότητος καί θελκτικῆς γαλήνης Μυρόνει τὴν μικρὰν ὁδὸν· δροσίζονται τὰ στήθη, τὸ βλέμμα ἀναπαύεται παντοῦ μετ' εὐφροσύνης. Τὰ πάντα εἶνε δροσερὰ, λευκὰ καί ἀσυνήθη. Βαίνων ἐκεῖ αἰσθάνεσαι γαλήνην οὐρανόθεν· Μικρὰν νομίζεις τὴν ὁδὸν ἐκείνην ἐκκλησίαν. Πλὴν διαφέρει τῶν ὁδῶν τῶν ἄλλων ὁ δρομίσκος, καθὼς πολυτελοῦς ναοῦ τῆς ἔσοχης ναύσκος. Κ' ἐνῶ Ἀθῆναι ὁ μικρὸς ἐκεῖνος δρόμος εἶναι, Μακρὰν εὐρίσκεσαι αὐτῶν· δὲν εἶν' ἐκεῖ Ἀθῆναι. Εἰς τὰς ὠραίας καί πτωχᾶς οἰκίας τοῦ συγχρόνου βλέπεις παραπετάσματα λευκότερα χιόνος· Περθεῖ κ' ὕψος τὴν ἄκρην τῶν νεῆσις ἀργυρόπους, καί βλέπεις δύο γαλανοὺς ὠραίους κατασκόπους Λαθραίως νὰ εἰς θεωροῦν. . . . ἡ στόμα κορασίου, Ὅπερ θαρρεῖς ἄνθος βοῖας ἢ ῥόδον Ἀπριλίου. Ἐνίοτ' ἕσμα ἀφελῆς ἀκούεις ἐκεῖ βαίνων, Ὅπερ νεῆσις ἢ πτηνὸν εἰς τὸν κλωθὸν τοῦ ψάλ्लει. Καί βλέπεις εἰς παράθυρον προκύπτουσαν παρθένον. Θαρρεῖς πῶς εἶν' ἐκεῖ ἀυγὴ, καί εἶναι κόρης κάλλη. Ἄν ἦναι θέρος, θεωρεῖς ἐπὶ τῶν παραθύρων Γάστρας μικρᾶς βασιλικῆς· ὦ, ὄχι καμελίας! Δὲν ῥίπτει βλέμμα ὁ λαὸς εἰς ἄνθος χωρὶς μύρον, καί δημοκράτης, ἀγαπᾷ φυτὰ δημοκρατίας. Ὅπου βασιλικὸς, ἐκεῖ κ' ἐργατὴς κόρη μένει· Τὴν ἐργασίαν τῆς μ' ὁμῆν βασιλικῆς μυρόνει, Κ' ἐργάζεται καλλίτερον ἔγγυς τοῦ καθήμενη. Τὸ κληυμένον τῆς φυτὸν τὴν χεῖρά τῆς πτερόνευ. Νὰ μὲν τις ἄεργος ἐκεῖ καλεῖται ἀμαρτία, καί ἐργασία εἰς αὐτὸν ἐπικρατεῖ ἀγία. Εἶν' ὁ δρομίσκος ἐπερὶ κωφὴν ἀνθρωπίνην, καί τῆς ἀργίας ἄγνωστος εἰσέτ' ἡ κατασχόνη. Μέγα σμῆδν εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ἤρεμον καλεῖται Κ' εἰς τὰ πτωχὰ τῆς χρονικῆς πολλᾶκις ἱστορεῖται. Ἄν πλανηθῆν τι ὄχημα ἐν μέσῳ τῆς περᾶση. Μόλις ἡ ἀμαξία φανῇ καί μόλις ἐκεῖ φθάσῃ, Ξανθὰς παρθένους θὰ ἰδῆς ἐδθόμεως νὰ προκύπτουν, Προσμεθιδώσαι βλέμματα περίεργα νὰ ῥίπτουν, καί τῆς ἀμάξης ὀπισθεν καί τῶν τροχῶν πλησίον Ζητωκραυγὰς ὁ ἀκρασθῆς περιχαρῶν παιδιῶν!

B'

Πλὴν μὴ θαρρεῖτε ἢ μικρὰ ὁδὸς ἐκείνη ὅτι Δὲν ἔχει τὰς περιχαρεῖς, ὠραίας τῆς ἡμέρας· Κ' ἐκεῖ ἐνίοτε ἦχον φαίδρα φωναὶ καί κρότοι. Ἐὶν τὸ σάββατον ἐκεῖ διέλθεις τὸ ἐσπέρας, Φαιδρὸς ἐργάτας θὰ ἰδῆς καί ὁμίλον παιδιῶν Περιχαρῶν· κυριακῆς αὐγῆς ἐξημερώνει. Παύει πᾶν ἔργον, κλείεται ἡ θύρα τῶν σχολείων!

Με τὸν Θεὸν τοῦ ὁ λαὸς τὰς χεῖράς του σταυρώνει. . .
 Καὶ ἂν ἐκεῖ παραμονὴν περᾶσης Χριστοῦ γεννηθῶν,
 Ἄναστατον τὸν σκιερὸν δρομίσκον θ' ἀπαντήσης.
 Ἢ ἰδῆς πᾶν παράθυρον φαιδρῶς ἠνεωγμένον,
 Ἐκαστην θύραν ἀνοικτὴν παντοῦ θ' ἀθεωρήσης
 Καὶ ἀσυνήθη θύρουδον εἰς πᾶσαν τοῦ οἴκτου
 Συγκίνησιν, κατάνοξιν ὅπου στραφῆς ἀγίαν,
 Φωνὰς θ' ἀκούσης, φάσματ', ἐνίοτε καὶ λύραν,
 Καὶ ἀπὸ θύραν θ' ἰδῆς παιδάς μικροὺς εἰς θύραν
 Ζητούντας τὰ Χριστοῦ γενναὶ ψάλλον ἐπιμώνας.
 Παρέκει, γραφὰν κλίνουσαν ἐμπρὸς σεπτῆς εἰκότος
 Ἄνάπτυη μετὰ ζέσεως τὴν ἱερὰν λυχνίαν
 Ἐγγύς, παρθένον ἔφησον εἰς ἀνοικτὴν οἰκίαν,
 Ἐως τὸ γόνυ ἔχουσαν ἐσθῆτα ὑψωμένην,
 Νᾶ σκέπη μετὰ τὴν γύμνωσιν τῆς ἀθωότητός της
 Τὴν κνήμην γυμνωμένην,
 Καὶ τὰς σανίδας τοῦ μικροῦ νὰ πλύνῃ δώματός της.
 Ἢ ἰδῆς οἰκοδόμοισιν ἐκ παιδῶν κυκλουμένην
 Ἐκβάλλουσιν τοὺς ἄρτους της μετὶ τὴν ἔκ κλιβάνου,
 Ἐἰσὶ τὴν Χριστοῦ πηττανθερμὴν καὶ μυρωμένην.
 Ἦχον πλησίον σου αὐλοῦ θ' ἀκούσης καὶ τυμπάνου.
 Ἐνίοτε μετὰ πᾶλλον θ' ἀκροασθῆς καρδίαν
 Τὸν κώδωνα τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. . .
 Ἐκεῖ ἀσπὸς τις ἀγαθὸς καρπούς καὶ ἄνω φέρει.
 Παρέκει κὴρ θελητικὴ ἐσθῆτα ἐτοιμάζει,
 Ἦν αὐριον πρώτην φορὰν εἰς τὸν ναὸν θ' ἀφῆρῃ,
 Καὶ παιδῶν ὁμίλλος ἐκεῖ ἀγαλλομένων κραΐζει.
 Παντοῦ χαρὰν, φαιδρότητα καὶ τέρψιν θ' ἀπαντήσης
 Καὶ πῶς γεννᾶται ὁ Χριστὸς ἐκεῖ θ' ἐνοήσης.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἠρώτησαν νέαν κόρην :
 — Ποίαν ἡλικίαν ἔχετε ἀκριβῶς ;
 — Ὅταν πηγαίνω ἔξω μετὰ τὸν μπαμπά εἶμαι
 δεκαοκτώ ἐτῶν, ὅταν πηγαίνω μετὰ τὴν μαμὰ εἶ-
 μαι μόνον . . . δεκατεσσάρων.

— Ὁ Ἀγαθόπουλος ἠγόρασεν ἐκ βιβλιοπω-
 λείου ἕν μυθιστόρημα. Καθ' ὁδὸν συναντᾷ φίλον
 του καὶ τὸν ἐρωτᾷ ἂν ἔκαμε καλὴν ἐκλογὴν.
 — Λαμπρὰν, τῷ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος, εἶνε ἕν
 ἀπὸ τὰ ὠραιότερα βιβλία.
 — Τότε πάω νὰ πάρω ἄλλο ἕνα ἀντίτυπον...
 — Γιατί ;
 — Ἀφοῦ εἶνε, τόσο λαμπρὸ . . . νὰ τὸ ξανα-
 διαβάσω.
 — ; ; ;

Λογικὴ δικηγόρου :
 Δωποδύτης συνελήφθη κλέπτων μίαν γούναν
 καὶ πρόκειται νὰ δικάσθῃ ἐκ προοιμίων ὅμως δη-
 λοῖ τῷ δικηγόρῳ, ὅστις προσφέρει νὰ τὸν ὑπε-
 ρασπίσῃ ἐν τῇ δίκῃ, ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ τὸν πλη-
 ρώσῃ ἂν δὲν ἐπιτύχῃ τὴν ἀθώωσίν του.
 — Πολὺ καλὰ, ἀπαντᾷ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἂν σὲ ἀ-
 θωώσουν, θὰ μοῦ δώσης ἐμένα. . . τὴ γούνα.

Μεταξὺ δύο θαλαμηπόλων.

— Αἰ, Μαργαρίτα, πῶς τὰ πᾶς μετὰ τὴν και-
 νούργια κυρία σου, εἶσαι εὐχρηστικῆ ;

— Εὐχρηστικῆ ; Ὁὐφ !

— Καὶ μὲν μού εἶπαν πῶς σοῦ δίνει τὰ φο-
 ρεμάτ' ἑαυτῆς καὶ τὰ καπέλα της.

Ἡ Μαργαρίτα θυμωμένη :

— Μοῦ τὰ δίνει . . . ναί, μ' ἀφ' οὐ περᾶση ἡ
 μόδα των !

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Τρία εἶνε τὰ μεγαλειότερα δεινὰ τοῦ βίου : τὸ
 γῆρας, ἡ ἀσθένεια, ὁ θάνατος. Οὐδὲν τούτων δύ-
 ναται νὰ θεραπεύσῃ ὁ πλοῦτος ; τοῦναντίον, ἕνεκα
 αὐτοῦ γηράσκει τις ἐνίοτε ταχύτερον, ἀσθενεῖ συ-
 χνότερον, καὶ πρωτότερον ὑποκύπτει εἰς τὸν θά-
 νατον.

Ὁ φυλάττων τὸ μυστικόν του τηρεῖ τὴν ἐλευ-
 θερίαν του.

Ἡ δραστηριότης εἶνε τὸ ἐπικερδέστερον ἐμπό-
 ρευμα.

Ζήτησον τὸν φίλον σου μίαν βαθμίδα ὑψηλό-
 τερα τῆς θέσεως ἐν ἣ εὐρίσκεισαι, τὴν δὲ γυναῖκά
 σου μίαν βαθμίδα χαμηλότερα.

Ἐλάχιστα χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος διὰ τροφήν,
 κατοικίαν καὶ ἔνδυσιν αὐτοῦ ; πάντα τὰ λοιπὰ ἐ-
 πιθυμεῖ ἵνα συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ὁρέξεις τῶν ἄλ-
 λων, ἢ ἵνα τοὺς καταπλήξῃ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Νέα βελγικὴ ἀποστολὴ εἰς Κόγκον. Νέα βελ-
 γικὴ ἀποστολὴ ἐξέπελευσε πρό τινος ἐξ Ἀμβέρσης
 κατευθυνομένη εἰς Κόγκον. Ὄργανώθη ὑπὸ τῆς
 πρὸς μελέτην τοῦ Ἄνω Κόγκου Ἐπιτροπῆς, σωμα-
 τείου παρεμφοροῦς καὶ παρακλήλου πρὸς τὴν ἀφρι-
 κανικὴν Ἀλληλεθνή Ἐταιρίαν, ἀλλ' ὕπερ ἐπεφυλά-
 ζατο δι' ἑαυτὸ τὸ πρακτικόν οὕτως εἶπειν μέρος
 τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ ἀποστολὴ ἀποτελεῖται ὑπὸ
 τῶν κ. κ. Vanden Heuvel, τοῦ ἱππότη Schau-
 mann, αὐστριακοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ τοῦ μαύρου
 Δασύλα ἀκολούθου τοῦ Στάνλεϋ.

Τὸ ἀτμόπλοιον, οὗ ἐπιβαίνουσιν ὀνομάζεται
 «Harkaway» καὶ εἶνε ἐξακοσίων τόννων. Τὸ πλή-
 ρωμα σύγκειται ἐκ δεκαπέντε ναυτῶν καὶ τεσσά-
 ρων θερμαστῶν. Τὴν ἀποστολὴν παρεκολουθοῦσι
 πρεῖς μηχανικοὶ, δύο ξυλουργοὶ, καὶ εἰς χημικός.
 Τὸ φορτίον τοῦ «Harkaway» συνίσταται ἐκ βαμ-

βακερῶν ὑφασμάτων, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τσε-
 σάρων μικρῶν κατόπτρων, ἀπείρων θαλίμων μαρ-
 γαριτῶν, πεντακοσίων χρυσοκεντήτων στολῶν,
 μακρῶν κοιτωνιτῶν ἐρυθροχρῶν, λίαν ἐκτιμωμέ-
 νων πάντων ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν, τοῦ Κόγκου, σπό-
 ρων ὄλων τῶν ἐν Βελγίῳ καλλιεργουμένων λαχά-
 ρων, ὄπλων καὶ ἑκατοντάδων κοιλῶν πυρίτιδος.

Τὸ «Harkaway» ἐκπλέει ἐξ Ἀμβέρσης κατ'
 εὐθείαν πρὸς τὸ στόμιον τοῦ Κόγκου, μέλλον ἐπὶ
 βραχύτατον μόνον νὰ σταθμεύσῃ εἰς Λισβῶνα καὶ
 Μεδέραν. Ἡ ἀποστολὴ δέον νὰ μεταβῇ ταχέως
 εἰς τὸν πέμπτον σταθμὸν, τὸν ἰδρυθέντα ὑπὸ τοῦ
 Στάνλεϋ ἐπὶ τοῦ Κόγκου, δηλαδὴ πολὺ ἐπέκεινα
 τοῦ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μακόκου εἰς τὸν Γάλλον
 περιηγητὴν Βράτζαν παραχωρηθέντος ἐδάφους.
 Ἡ βελγικὴ ἀποστολὴ, ἔχει ἐντολὴν νὰ προχω-
 ρήσῃ προσωτέρω ἐν εὐθέτῳ καιρῷ, καὶ νὰ ἰδρῶσῃ
 νέους σταθμούς.

Τὸ «Harkaway» ἄμα ἀφικόμενον εἰς Κόγκον
 θέλει ἀνταλλάξῃ τὸ φορτίον αὐτοῦ δι' ἄλλου, ἐ-
 τοίμου ἤδη, προϊόντος ἀρχαιοτέρων ἀνταλλαγῶν.
 Τοῦτο ἀποτελεῖται ἐξ ἐλεφαντόδοντος, φοινικε-
 λαίου, βητίνης, καὶ εἰδους τινὸς μεγάλων κυάμων
 ἀναλόγων πρὸς τὸ κακάον. Εἰς Ἀμβέρση ἀναμέ-
 νεται τὸ ἀτμόπλοιον ὁ Στρατηγὸς Βριαλμόν
 τὸ ὅποσον φορτῶναι τὴν εἰς τὸν Κόγκον φορτίον
 ὁμοιον πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ «Harkaway» ἐκ τοῦ Κόγ-
 κου εἰς Ἀμβέρσην κομισθησόμενον.

Ὁ κ. Στάνλεϋ ἀσθενῶν δὲν ἠδύνηθη νὰ συμ-
 μετάσχῃ τῆς ἀποστολῆς. Μετὰ τινῶν ἐβδομάδων
 διαμονῆν ἐν Νικαίᾳ θὰ κατευθυνθῇ εἰς Κόγκον.

Οἱ Ἀμερικανοὶ φοβούμενοι μήπως ἐκλείψῃ ἡ
 ξυλεία ἐπενόησαν ἀρτίως τρόπον κατασκευῆς αὐ-
 τῆς ἐξ ἀχύρων. Εἶχον ἤδη ἀντικαταστήσει τὸν
 σίδηρον διὰ τοῦ χάρτου, τοῦ λοιποῦ δὲ θὰ οἰκο-
 δομῶσι καὶ δι' ἀχύρων. Τὸ νέον τοῦτο προῖον δύ-
 ναται, ὡς λέγουσι, ν' ἀνταγωνισθῇ πρὸς τὴν πύ-
 κην καὶ τὸ καρυόξυλον. Κυρίως παραδίδεται εἰς
 ἐμπορικὴν κυκλοφορίαν ὑπὸ μορφήν σανίδων 80
 ὑφεκατομέτρων πλάτους, 3 μέτρων καὶ 70 ὑφε-
 κατομέτρων μήκους καὶ 1 μέτρου καὶ 3 ὑφεκα-
 τομέτρων πάχους ; δύναται νὰ πρηνισθῇ, νὰ πορ-
 νευθῇ νὰ δεχθῇ ἠλοὺς καὶ ἔλικας, ὅπως καὶ ἡ ἄρῃς
 ἐπιδέχεται λείανσιν καὶ στίλβωσιν, ἕνεκα δὲ τῆς
 συστάσεως αὐτοῦ καίεται δυσκόλως. Τὸ ἀχύρινον
 ξύλον εἶνε σειρὰ φύλλων ναστοχαρτοῦ συμπεπι-
 σμένων. Ἡ δὲ σημασία αὐτοῦ ἔσται μεγίστη ἐν
 τῷ μέλλοντι. Πράγματι, εἶνε ἀνάγκη 200 ἐτῶν
 ὅπως ἀναφύσῃ δένδρα δυνάμενα νὰ παράσχῃσι
 σανίδας 80 ὑφεκατομέτρων πλάτους, ἐκ τῆς δε-
 σημέρας δ' ἐπιτεινομένης ἐρημώσεως τῶν δασῶν
 δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι δὲν θὰ βραδύνῃ ὁ
 καιρὸς καθ' ὃν ἔσται ἀδύνατος ἡ ἐκ τῶν δασῶν
 προμήθεια ξυλείας τοιοῦτων διαστάσεων.

Αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφ' μ' εἰδὲς εἶνε πρωτοτυπό-
 ταται καὶ εἰς αὐτοὺς εἶνε τὸ ἀστεῖσμός των.
 Περὶ τούτου, δύναται νὰ κρίνῃ ὁ ἀναγινώσκων τὰ
 ἐξῆς, ἅπερ ἐραυρίζομεθα ἐξ ἐφημερίδος τινος τῶν
 Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

«Ἡ ἀξία τοῦ Γκόσουλδ.

Ἐγράψαμεν ὅτι ὁ κ. Γκόσουλδ ὀλίγον ἔλειψε
 νὰ κατακερματισθῇ ἐν Ῥότσεστερ ὑπὸ ἀτμαμά-
 ζης ἀνηκούσης εἰς τὸν κ. Οὐίλλιαμ Βάνδεσβιλτ.
 Ἐς ὑπολογίσωμεν τί θὰ ἐστοιχίζεν εἰς τὸν κ. Βάν-
 δεσβιλτ ἂν ὁ κ. Γκόσουλδ ἐφονεύετο ἢ ἐπληγόνετο.
 Ἄν μὲν ἐφονεύετο, ἡ οἰκογένειά του δὲν θὰ ἐδι-
 καιούτο νὰ λάβῃ ἀποζημιώσιν ὑπὲρ τὰς 5,000
 δολλάρια, ἀλλ' ἂν κατὰ δυστυχίαν τοῦ Βάνδεσ-
 βιλτ δὲν ἐφονεύετο, ἀλλ' ἀπλῶς μόνον ἐπληγόνε-
 νοτο ἀρκετὰ βαρῶς ὅπως μὴ δύναται τοῦ λοιποῦ
 νὰ ἐξακολουθῇ τὰς ἐπιχειρήσεις του, θὰ ἐλάμβαν-
 εν ἀποζημιώσιν ἀναλογοῦσαν πρὸς τὰ ἐτήσια
 αὐτοῦ κέρδη.

Λοιπὸν ὁ Γκόσουλδ ἐκέρδιεν εἰς 20 ἔτη 60,
 000,000 δολλάρια. Τὰ ἐτήσια λοιπὸν αὐτοῦ
 κέρδη εἶνε 3,000,000 δολλάρια, καὶ τὸ δικαστή-
 ριον θὰ ἠδύνατο, στηρίζον τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ
 τοῦ μέσου τούτου ἐτήσιου κέρδους νὰ καταδικάσῃ
 τὸν Βάνδεσβιλτ νὰ πληρώσῃ εἰκοσι μέχρι τριά-
 κοντα ἑκατομμυρίων δολλάρια, πρὸς τὸν ἄνθρω-
 πον, ὃν κατέστησεν ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν διὰ
 τῆς ἀτμαμάξῃς του.

Τὸ συμπέρασμα τῶν ἀνωτέρων εἶνε ὅτι, πολλῶ
 ὀλιγότερον δαπανηρὸν θὰ ἦτο νὰ φονεύσῃ τὸν κ.
 Γκόσουλδ παρά νὰ τὸν ἀκρωτηριάσῃ. Ὅσοι ἐνδια-
 φέρονται ἄς τ' ἀκούσωσι.

Ἡ προσοχὴ δλοκλήρου τοῦ κόσμου εἶνε ἐστραμ-
 μένη πρὸς τὴν κεντρῶσαν Ἀφρικὴν. Μετὰ τὸν Λι-
 βιγκστῶνα, τὸν Στάνλεϋ, τὸν Βράτζαν, νῦν ὁ Ἴω-
 σὴφ Θόμψων πρόκειται νὰ ἐξερευνήσῃ τὴν ἀνατο-
 λικὴν ὄχθην τῆς λίμνης Βικτωρία-Νυάνζα, τὸ ὄ-
 ρος Κένια, καὶ τὰς ἀνεξερευνήτους χώρας τοῦ
 Μαζάι. Τὰς δαπάναις τῆς ἀποστολῆς ταύτης ποι-
 εῖται ἡ ἀγγλικὴ βασιλικὴ Ἐταιρία τῆς γεωργίας,
 ἔθηκε δὲ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κ. Θόμψων πίστω-
 σιν 65,000 φράγκων. Ἐκτὸς τούτου δὲ καὶ ἡ
 κυβερνήσις παρέχει πρὸς αὐτὸν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς
 ἐξοπλισμὸν τῆς ἀποστολῆς ὄπλα' ἢ «British-
 India Company» μεταφέρει δωρεὰν τοὺς ἀνθρώ-
 πους τῆς καὶ τὰ ἀναγκαῖα οὐκ αὐτῶν καὶ ὁ
 Easter Telegraph Company θέλει διαβιβάσει δω-
 ρεὰν πρὸς τὴν Γεωγραφικὴν Ἐταιρίαν πάντα τὰ
 τηλεγραφήματα, τὰ ὅποια θέλει ἀποστείλει πρὸς
 αὐτὴν, ὅπως τὴν κρατεῖ ἐνήμερον τῶν ἐνεργειῶν
 του. Ὁ κ. Θόμψων προτίθεται νὰ διαμείνῃ ἐπὶ δι-
 ετίαν ἐν τῇ κεντρῶσῃ Ἀφρικῇ.

Τὸ ἀλεξιθρόχιον, ὄργανον χρησιμώτατον ἐν
 καιρῷ βροχῆς, δύναται ἐνίοτε νὰ γείνη πρόξενον

καὶ ἀνεπίστου τύχης, ἐὰν μάλιστα ὁ κάτοχος αὐτοῦ τύχη φιλόφρων ἄνθρωπος. Τοῦτο μαρτυρεῖ τὸ ἐπόμενον ἀνεκδότου.

Ἡ δούκισσα Berry, ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῆς Γαλλίας, μεταβάσα εἰς τὴν βάρπυριαν τῆς καὶ ἔχουσα ἀνάγκην νὰ παραμεινῇ ἐπ' ὀλίγον, ἀπέπευψε τὴν ἀμαζάν τῆς. Ἀλλ' ὅτε ἐπανήρχετο οἴκοι, βροχὴ βραχδαία κατέλαθεν αὐτήν. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν νεανίας τιμίου ἐξωτερικοῦ πλησιάζει φιλοφρόνως καὶ προσφέρει εἰς τὴν δούκισσαν νὰ τὴν συνοδεύσῃ παρέχων αὐτῇ σκέπην ὑπὸ τὴν ὀμβρέλλαν του. Ἡ πρότασις του γίνεται δεκτή.

Ἡ δούκισσα εἶχε τοὺς κομψοτέτους πόδας, τὸ ἀνάστημα βαδιδόν καὶ ἀρμονικόν, ὠραίαν ξανθὴν κόμην καὶ τὸ ἐπαγωγότατον μειδιάμα. Τόσαι χάριτες δὲν ἠδύναντο νὰ μὴν ἐμβάλωσιν εἰς περιεργίαν τὸν νεανίαν περὶ τῆς ταυτότητος αὐτῆς. Ἐρωτᾷ λοιπὸν κατ' ἀρχὰς τὴν διεύθυνσιν τῆς κατοικίας τῆς: — Πλησίον τῆς πλατείας Beauvau, ἀπαντᾷ ἡ κυρία. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν τοῦ ἀρκεῖ, καὶ ἐξακολουθεῖ.

— Ὁ κύριος σύζυγός σας εἶνε ἴσως ὑπάλληλος ὡς ἐγώ;

— Μάλιστα.

— Εἰς κανὲν ὑπουργεῖον;

— Ὁχι.

— Εἰς καμμίαν Τράπεζαν;

— Ὁχι.

— Εἰς κανὲν ἐμπορικὸν κατάστημα;

— Ὁχι.

— Εἰς συμβολαιογραφεῖον;

— Ὁχι. Ἐργάζεται εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Ταῦτα διαλεγόμενοι εἶχον φθάσει πλησίον τῶν Ἡλυσίων, ὅπου κατῴκει ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου, σύζυγος τῆς δουκίσσης.

Ὁ ὑποχρεωτικὸς νεανίας παρακαλεῖ τὴν δούκισσαν νὰ κρατήσῃ τὴν ὀμβρέλλαν ἵνα διέλθῃ τὴν μεγάλην ἀσκεπὴ αὐλὴν τῶν ἀνακτόρων, δώσας εἰς αὐτὴν καὶ σημείωσιν τῆς κατοικίας του ἵνα τῷ τὴν ἀποστείλῃ.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ νέος βλέπει ἀπροσδοκῆτως ἐρχόμενον εἰς ἐπίσκεψίν του τὸν δοῦκα τοῦ Berry αὐτοπροσώπως κομίζοντα τὸ ἀλεξιδρόγιόν του, ὅπερ παραδίδει εἰς αὐτὸν καὶ μετ' αὐτοῦ ἐν χαρτοφυλάκιον, ἐφ' οὗ ἡ πρώτη τῶν δεσποινῶν τῆς Γαλλίας εἶχε κεντῆσει τὴν λέξιν: *Εὐχαριστῶ*.

Ἐντὸς δὲ τοῦ χαρτοφυλακίου ὁ ἐκπεπληγμένος νεανίας εὔρε τὸν διορισμὸν αὐτοῦ εἰς θέσιν ἀνωτέραν, ἧς κατεῖχεν ἕως τότε.

Εἰς ἀναγνωστῆς.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Εἰς τὸν ἄνδρα, ὅστις εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, προσήκει βεβαίως τὸ καθήκον νὰ πορίζῃ πάντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν αἰγίδα

καὶ τὴν πρόνοιαν αὐτοῦ διατελοῦντας· ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ ἀποβαίνουσι μάταιαι καὶ ἀνεπαρκεῖς, ὅταν ἡ γυνὴ ἀγνοῇ τὴν μεγάλην τέχνην τοῦ οἰκονομεῖν. Ἡ οἰκονομία, ἡ φειδῶ εἰσι τὰ μέτα, ἅτινα φέρουσι τὴν εὐμάρειαν ἐν τῷ οἴκῳ διὰ τῆς διατηρήσεως τῆς τάξεως καὶ ἀποφυγῆς τῆς γλισχροῦτητος.

Οὐδεμία οἰκία τηροῦσα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτῆς τάξιν εἶνε πτωχὴ ἀληθῶς· ὡς καὶ ἄνευ τάξεως οὐδεμία οἰκία εἶνε πράγματι πλουσία. Ἀσφαλῆστατον δὲ μέσον πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς εὐδαιμονίας, ἧτις προέρχεται ἐκ τῆς ἐν τῷ οἴκῳ εὐμαρείας, εἶνε ἡ ἐν αὐτῷ ἀπαράβατος τήρησις τῆς οἰκονομίας, τῆς τάξεως.

Εἰς τὴν γυναῖκα δὲ μάλιστα προσήκει ἡ διοικήσις τῆς οἰκίας· αὐτὴ εἶνε ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς τοῦ οἴκου. Καὶ ὅταν διὰ τῆς καλῆς καὶ σώφρονος διοικήσεως αὐτῆς ἀποκαταστήσῃ τὸν οἶκον, οἷος πρέπει νὰ εἶνε, ἐμπνέει εἰς τὸν ἄνδρα πλήρη ἐμπιστοσύνην καὶ γίνεται ὁ σύμβουλος αὐτοῦ εἰς πᾶσαν τοῦ ὑπόθεσιν καὶ εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν. Διὰ τῆς ἐν τῷ οἴκῳ τάξεως ἡ γυνὴ κατορθώνει καὶ ἄλλο οὐχ ἥττον ἀξιόλογον ἀγαθόν, νὰ κρατῇ τὸν ἄνδρα εἰς τὴν οἰκίαν· διότι ἡ τάξις ἐπιφέρει ἐν τῷ οἴκῳ τὴν ἄνεσιν, εὐκοσμίαν, καὶ καθιστᾷ αὐτὸν εὐχάριστον εἰς τὸν ἄνδρα, ὅστις δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἔξω τῆς οἰκίας ἀσχολούμενος ἐπανέρχεται κεκμηκῶς ἐκ τῆς ἐργασίας.

Πόσοι ἐργάται συγχάζοντες εἰς τὰ καπηλεῖα, πόσοι ὑπάλληλοι καὶ ἔμποροι διερχόμενοι τὰς ἐσπέρας τῶν εἰς τὰ καφενεῖα, δὲν πράττουσι τοῦτο διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἡ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν ὑπάρχουσα ἀκαταστασία καθιστᾷ εἰς αὐτοὺς δυσάρεστον τὴν διαμονήν.

Τρεῖς εἰσὶν οἱ κυριώτατοι κανόνες, οἵτινες πρέπει νὰ τηρῶνται ἐν τῷ οἴκῳ πρὸς ἀποφυγὴν ἀπωλείας χρόνου, ματαίας ἐργασίας καὶ συγχύσεως, οἱ ἐπόμενοι:

Νὰ γίνεται κάθε πρᾶγμα ἔς τὸν καιρὸν του.

Νὰ χρησιμοποιῆται πᾶν πρᾶγμα εἰς τὸν σκοπὸν δι' ὃν κατεσκευάσθη.

Νὰ τίθεται πᾶν πρᾶγμα εἰς τὴν θέσιν του.

Κ· Φ**

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἐξάλειψις τῶν ἐκ μελάνης κηλίδων.

Πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ἐπὶ τοῦ πατώματος ἡ τινοῦς ἐπίπλου κηλίδων μελάνης χύσατε σταγόνας τινὰς νιτρικοῦ ὀξέος εἰς κοχλιάριον καφέ· ἀποῦ δὲ ὑγράνετε τὴν κηλίδα τῆς μελάνης διὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ τρίψετε μὲ πανίον, ἀλείψατε διὰ χρωστικῆς αὐτῆν μὲ τὸ ὀξύ, φροντίζοντες ἵνα, ἅμα ἐξαφανισθῇ ἡ μελάνη, τρίψατε ἀμέσως μὲ βῆκος βρεγμένον εἰς ὕδωρ ψυχρὸν· ἄλλως θὰ μείνῃ λευκὴν σημεῖον, τὸ ὅποιον δυσκόλως θέλει ἐξαλειφθῆ.